

LISTY ČESKÉ SEKCE INSEA

ročník 6, 2/2017

Listy České sekce INSEA vycházely v letech 1995–1998 (vyšlo celkem 5 čísel ve čtyřech ročnících) a na tuto tradici navazuje v roce 2016 pátý ročník obnoveného periodika, jež slouží jako oborový informační a diskusní bulletin členů zapsaného spolku Česká sekce INSEA. Toto číslo vychází 20. 12. 2017.

JUBILEJNÍ ROK ČESKÉ SEKCE INSEA POD ČESTNOU ZÁŠTITOU ČESKÉ KOMISE PRO UNESCO

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, uplynulý rok byl pro Českou sekci INSEA zvláště významný. Připomněli jsme si 50. výročí založení naší organizace, za velkého zájmu akademické i učitelské veřejnosti se v Českých Budějovicích uskuteč-

nila odborná konference, byly vydány nové odborné publikace a pro učitele byly uspořádány zajímavé vzdělávací akce. Dovolte mi, abych se v samém závěru tohoto úspěšného roku ohlédla za uplynulými událostmi a podělila se s vámi o několik postřehů.

Jak už bylo zmíněno, v roce 2017 jsme si připomněli založení naší organizace, Československého komitétu INSEA, a osobnosti, které jí v 60. letech 20. století vtiskly tvář a které z ní svou energií a erudiicí učinily nejen nejvlivnější oborový subjekt, ale i respektovaného partnera pro členy světové komunity výtvarných pedagogů.

Dá se říci, že takřka všechny hlavní události tohoto roku byly napojeny na toto výročí, jehož význam byl symbolicky oceněn získáním čestné záštity České komise pro UNESCO. Původně jsme k oslavám plánovali vydat jubilejní číslo *Listů České sekce INSEA*, zřídit zvláštní sekci našeho webového sídla věnovanou historii komitétu a uspořádat odbornou konferenci, na níž měly oslavy vyvrcholit. Jsem ráda, že se podařilo naše záměry uskutečnit a že se nakonec

Věnováno všem, kteří v nelehké době obětavě budovali společenství Československého komitétu INSEA a jeho nástupnické organizace Česká sekce INSEA.

POD
ZÁŠTITOU
ČESKÉ
KOMISE
PRO
UNESCO

spontánně a s přičiněním mnoha spolupracovníků rozšířily a dosud realizují.

Hned první záměr, vydání zvláštní publikace připomínající ustavení komitétu a jeho zakladatelské osobnosti, se podařilo naplnit pro mne – jako jednu z editorek – zcela nečekaným, téměř zázračným způsobem. Nejenže se podařilo publikaci vydat v rekordně krátkém čase, ale navíc svým rozsahem a obsahem zcela přesáhla formát *Listů*. Do psaní publikace, jež má nakonec charakter pestrého almanachu, se podařilo zapojit nečekané množství autorů, což jistě svědčí o tom, jak je INSEA vnímána, a o tom, že pro většinu zapojených autorů mnoho znamená. Do almanachu ochotně přispěli i velmi vytížení lidé, včetně vedoucích představitelů a předních osobností naší mateřské organizace. Jak Teresa Torres de Eça, současná prezidentka Světové rady InSEA, a Carl-Peter Buschkühle, prezident Evropské regionální rady

InSEA, tak i John Steers, prezident Světové rady InSEA v letech 1993–1996 a její dlouholetý člen, stejně jako Marjan Prevodnik, předešlý prezident Evropské regionální rady InSEA, nám zaslali upřímné pozdravy a přispěli svými podněty k hledání vize České sekce INSEA do dalších let.

Svými pohledy na historii České sekce INSEA, včetně osobních vzpomínek a postřehů ze zákulisí, o nichž se jinde nelze dočíst, přispěly osobnosti naší národní INSEA Jaroslav Vančát, Marie Fulková nebo Radek Horáček. Do pestré mozaiky vzpomínek a hodnocení významu INSEA se dále zapojila Kateřina Dytrtová, Josef Hejný, Alena Hůrková, Markéta Pastorová, Aleš Pospíšil, Josef Lorenc, Zdena Synec-

ká, Taťána Šteiglová, Věra Vejsová a Václava Zamazalová. Jejich příspěvky ukazují, že INSEA byla nejen organizací, ale především společenstvím – komunitou zapálených lidí, sdružených okolo inspirativních osobností v čele s Jaromírem Uždilem a okolo sdílených idejí, mezi nimiž tou nejdůležitější bylo hluboké přesvědčení o významu tvorby a umění pro život člověka.

Když jsem se probírala jednotlivými příspěvky nebo když jsem přepisovala některé pořízené nahrávky rozhovorů, často jsem se neubránila dojetí nad svědectvími pamětníků a znovu jsem se opakovaně přesvědčila o tom, že náš obor je v mnohém výjimečný – už jen tím, že lidé, kteří mu propadnou, propadají mu celoživotně a doslova jím žijí. Pomyslná paměť České sekce INSEA tak není pouze výčtem dnes již historických dat a událostí, ale doslova živou pamětí lidí, kteří v mnohdy obtížných vnějších podmínkách tvoří, cítí, rostou, bojují, nabízejí sami sebe, neustávají hledat. Náš obor totiž spíše než uspokojivé odpovědi nabízí otázky a výzvy – ty se

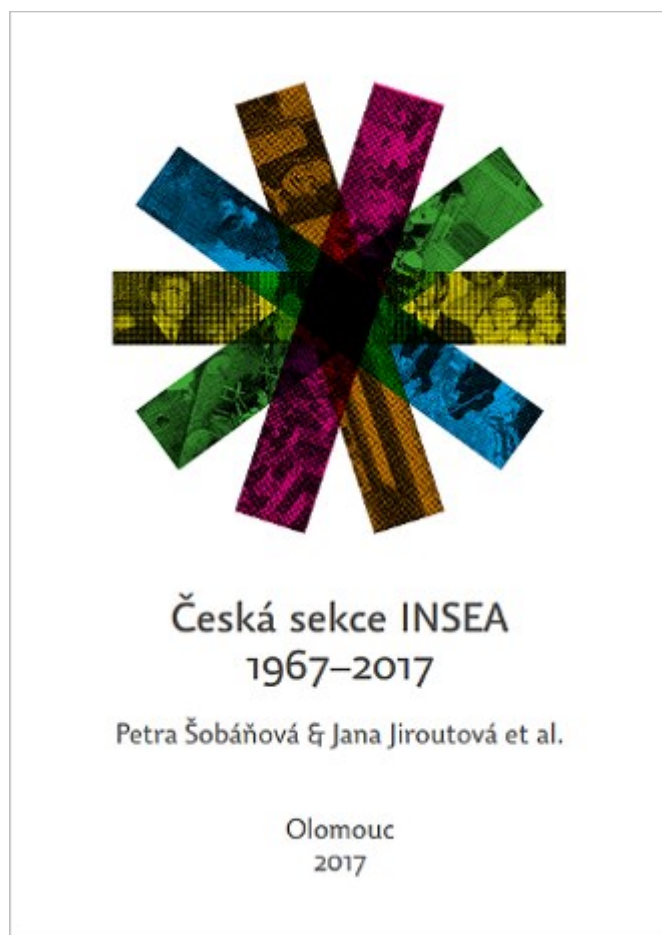
„Je to už 50 let, kdy byl v Praze ustaven Československý komitét INSEA. Vznikl jako reakce na velkolepý kongres INSEA v roce 1966. Tehdy se v Praze sjeli výtvarní pedagogové z celého světa a kongres provázela rozsáhlá výstava dětských prací.“

Dnes, v době moderních informačních technologií, je takováto rozsáhlá a časově náročná akce nemyslitelná. Já jsem několik let předsedal České sekci INSEA. Od té doby už uplynula řádka let. Chtěl bych tomuto spolku popřát hodně schopných a obětavých pedagogů, kteří by mohli přispívat k výchově mladé generace.“

Jaroslav Brožek

Náhledy archivních fotografií použitých v almanachu Česká sekce INSEA 1967–2017; nahoře Igor Zhoř a Jaromír Uždil, dole Jaroslav Brožek a jeho pozdrav

ale mohou stát (i přes absenci definitivy) těmi nejlepšími průvodci profesního i osobního života. Pomáhají nám totiž vyvíjet se a růst. Tak jak to vyjádřil Jaromír Uždil: „*Cítíme odpovědnost za to, aby se člověk vyvíjel jako člověk i v době, kdy ho tisíc pokušení táhne k opaku, aby žil v kontaktu a souhlasu se svým společenským i předspolečenským já, v aktivitě spočívající v harmonickém rozvoji jeho schopností. Domníváme se, že máme v rukou zvláštní, zcela zvláštní prostředky. Předpokládáme totiž, že každá činnost, která směřuje k vyjádření představy výtvarnou formou, je sama o sobě tak obrozující, že může prospět nejen růstu smyslového a estetického zájmu, ale že dokonce má i znamenitý vliv na utváření morálního postoje člověka.*“ Uždil zde naráží nejen na náročnost a hloubku obsahů našeho oboru, včetně jejich přesahů, ale připomíná také nutnost růstu, vývoje, sebereflexe, přehodnocování. Vyznává se z pocitu odpovědnosti – z pocitu, který byl vlastní zakladatelům INSEA a měl by být vlastní i nám.

Obálka almanachu *Česká sekce INSEA 1967–2017*, grafické řešení Jakub Konečný

Každé ohlédnutí do historie má být zajisté spojeno s otázkou, co hodnotného z minulosti přetrvává, v čem se můžeme poučit a inspirovat a jak jít dál. Příprava našeho almanachu – který se nakonec rozrostl do opravdu úctyhodných rozměrů – byla samozřejmě spojena i těmito otázkami. Výra-

zem této snahy byla skutečná anketa mezi členy INSEA a dalšími osobnostmi. Nešlo nám o nic menšího než o hledání vize naší činnosti, o formulaci toho podstatného, za co by se měla INSEA zasazovat. V této souvislosti se mi vybavuje starý etický apel Tomáše Akvinského, který připomínal, že člověk musí vědět tři podstatné věci: v co věřit, co žádat a co činit. Naše anketa se točila kolem podobných otázek. Nejlépe zřejmě víme, v co věřit – koneckonců idea výchovy uměním a její teoretický diskurz nabízejí nespočet odpovědí. Za co se zasazovat, o co usilovat a jak to dělat, to už sice víme méně jistě, příspěvky plejády osobností – Teresy Torres de Eça, Carla-Petera Buschkühleho, Johna Steerse, Marjana Prevodnika, Bedřišky Uždilové, Heleny Hazukové, Jana Slavíka, Aleny Hůrkové, Daniely Valachové, Josefa Hejného, Hany Vackové, Jarmily Příbylové, Jaroslava Millera, Kateřiny Štěpánkové, Petra Exlera, Věry Uhl Skřivanové, Vladimíra Havlíka, Jany Randákové a Dagmar Kotlíkové – však k tomu nabízejí mnoho podnětů. Čtenáři se s nimi mohou seznámit nejen v almanachu, který je volně dostupný na našem webu, ale i v *Listech*, kde je postupně uveřejníme i s dalšími novými příspěvky.

Náhled webových stránek věnovaných historii Československého komitétu INSEA s elektronickou verzí publikace

Almanach toho ale nabízí ještě mnohem víc: spolu s Janou Jiroutovou, spolueditorkou a autorkou všech překladů v almanachu, jsme se snažily shromáždit na jedno místo nejen souvislé pojednání o historii Československého komitétu INSEA a o vývoji mateřské organizace (velmi si vážíme toho, že jsme mohli se souhlasem autora přeložit a otisknout text Johna Steerse), ale i fakta a informace, které jsou jinak rozdrobeny v různých dílčích publikacích nebo dokumentech. Almanach je doplněn také medailony předsedů organizace a řadou archivních fotografií. Jako červená nit procházejí publikací citáty významných osobností INSEA, mezi nimiž nemohli chybět Herbert Read, Jaromír Uždil, Igor Zhoř nebo Jaroslav Brožek.

Mohu-li být opět na okamžik osobní, pak ještě zmíním, že přípravě našeho almanachu drželi pěsti také ti nejstarší pamětníci, kterým dnes už věk nebo zdraví brání zapojit se více

do dění v INSEA. Snažili jsme se jich zkontaktovat co nejvíc a poděkovat jim za to, co pro výtvarnou výchovu udělali, když byli v plné síle. Hovořím zejména o jednom ze spoluzakladatelů INSEA Jaroslavu Brožkovi, který nám zaslal svůj vřelý pozdrav, o Pavlu Šamšulovi, který byl s vážnými zdravotními obtížemi dlouhodobě hospitalizován v nemocnici a během konference nás povzbuzoval prostřednictvím SMS, nebo o Josefu Hejnému, který si přes svůj věk vzpomněl na neuvěřitelné detaily z dění v 60. letech a energicky nás pobídl k tomu dávat dohromady lidi, kteří mají o obor zájem.

Nezapomenutelným zážitkem se pro nás editorky stalo také kouzelné setkání s Bedřiškou Uždilovou, dcerou Jaromíra Uždila. Všem čtenářům bych přála zažít osobní kouzlo této umělkyně, která se, jak sama říká, narodila přímo do ateliéru a legendární události jako světový kongres INSEA v Praze prožívala úplně jinak, než jak o nich pojednávají historiografické studie. (Rozhovor s Bedřiškou Uždilovou vám přinese v některém z příštích čísel *Listů*.) Bohužel všem zakladatelům už poděkovat nemůžeme, chceme na ně ale dál vzpomínat a kriticky přehodnocovat jejich dílo – jak by si to jistě přáli, ať již mluvíme o Jaromíru Uždilovi, Jiřím Davidovi nebo Igoru Zhořovi.

Ze zahájení konference; na snímku Aleš Pospíšil během své úvodní řeči; foto archiv KVV PF JU

Dovolte ještě pár slov k celostátní konferenci s mezinárodní účastí, během níž oslavy našeho výročí vyvrcholily. Konference se uskutečnila ve dnech 21. – 22. 9. 2017 na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Zprávu z konference, jež byla tematicky zaměřena na kritéria kvality ve výtvarné výchově a nabízela skutečně podnětný program, můžete najít na jiném místě *Listů*. Na tomto místě bych alespoň ráda poděkovala všem, kteří se podíleli na její organizaci, zejména PhDr. Aleši Pospíšilovi, Ph.D., a Mgr. Karlu Řepovi, Ph.D., kteří s laskavou podporou vedoucí katedry doc. Lenky Vilhelmové, ak. mal., a dalších svých spolupracovníků připravili účastníkům oprav-

du nevšední zážitky – ať již vzpomeneme zahájení konference, plenární přednášky, jednání v sekcích, vernisáž doprovodné výstavy, posterovou sekci, grafický workshop nebo procházku po památkách Českých Budějovic. Pohostinnost budějovické katedry se stala již pověstnou, stejně jako ochota a úsměv všech tamních přátel České sekce INSEA. Milým kolegům z Českých Budějovic – jistě i vašim jménem – za vše děkuji!

Z programu bych chtěla vyzdvihnout zejména plenární přednášky. Bylo pro mne velkou ctí, že moje pozvání přijal prof. Jan Sokol, legendární osobnost české filozofie a filozofické antropologie, signatář Charty 77, vysokoškolský pedagog, wikipedista a dnes mediálně známá osobnost vnášející do veřejné debaty témata lidských práv, svobody, demokracie a etiky. Vystoupení Jana Sokola bylo pro mnohé překvapením a setkal se s polemickými ohlasy: přednášející totiž posluchačům nejenže nenabídl filozofický rozbor témat umění nebo vzdělávání, ale dokonce šel proti proudu svým „nemoderním“ ztotožněním umění a krásy a jistým zpochybněním významu interpretace obsahů uměleckého díla a role diváka v procesu jeho vnímání. Sama si myslím, že citlivosti k umění a schopnosti interpretace se člověk musí učit, a proto se těmito problémy v našem oboru musíme intenzivně zabývat. Vystoupení prof. Sokola chápu zpětně jako pohled zvenčí, jako upozornění, že někdy se specialisté v odborné rozpravě příliš zabývají terminologií a složitými interpretačními schémata – až jim může uniknout podstata, totiž to, že „krása jaksí září z krásných věcí a člověk že ji přijímá jako déšť po dlouhém suchu“.

Ze zahájení konference; na snímku Petra Šobáňová a Jan Sokol; foto archiv KVV PF JU

Další plenární přednášky, jež byly předneseny PhDr. Věrou Uhl Skřivanovou, Ph.D., a doc. PhDr. Danielou Valachovou, Ph.D., obohatily konferenční jednání o aspekt mezinárodního srovnání přístupů ke kvalitě a oborovým kompetencím (Věra Uhl Skřivanová) a aspekt vztahu mezi kvalitou a tvoři-

vostí, stejně jako o analýzu problému jejich objektivního posuzování (Daniela Valachová).

Konferenční jednání v sekcích přineslo samozřejmě mnohé další zajímavé podněty a nelze je zde všechny uvést – ostatně program byl skutečně nabitý. Odnosla jsem si však pocit, že stále – jako odborná komunita – uvažujeme o teoretických problémech ve vztahu k praxi a že řešíme podstatná témata – např. jak čelit povrchnosti (Karel Řepa a jeho téma „instantní výtvarky“), jak nežít ve věži ze slonoviny a reagovat na současné negativní společenské jevy, zejména na vzestup nenávisti, rasismu a odporu vůči „jinakosti“ (Irena Paroubková) nebo jak se vzdělávat společně, s ohledem na ty, kteří jsou nějak znevýhodněni (také toto téma rezonuje ve veřejné debatě a stává se dnes záminkou k šíření mnoha bludů a demagogie; oproti tomu viz věcný příspěvek Zuzany Duchkové a její řešení problému zprostředkování umění žákům se zrakovým postižením).

Nahoře tým pořadatelské katedry v Českých Budějovicích, dole snímek z workshopu grafických technik uskutečněného pod vedením Lenky Vilhelmové; foto archiv KVV PF JU

Přestože hlavním tématem konference byla kritéria kvality výtvarné výchovy, otevřelo se zde mnoho jiných témat a diskuzí. Samotné téma kvality bude ještě řešeno v plánované monografii, protože prozatím nebylo vyčerpáno.

Celá konference ubíhala hladce a dokonale – a pouze ten, kdo někdy podobnou akci organizoval, ví, jak velký objem práce se za hladkým průběhem vždy skrývá. Budme vděční za to, že jsou v naší komunitě stále lidé, kteří takovou práci nezištně vykonávají pro nás ostatní. (Už dnes se navíc můžeme těšit na to, že příští konference České sekce INSEA se uskuteční v roce 2019 v Plzni.)

Náhled webových stránek věnovaných historii Československého komitétu INSEA

Oslavy výročí vzniku České sekce INSEA byly v Českých Budějovicích důstojně završeny, jak už ale bylo naznačeno, budou mít své neméně významné dozvuky, a to zejména v podobě dalších publikací. V těchto dnech byla např. zveřejněna zpráva o naší konferenci a recenze almanachu v časopise *Kultura, umění a výchova*, plánujeme rozšířit a zpřístupnit náš archiv, vycházejí historiografické příspěvky věnované podhoubí vzniku České sekce INSEA a její historii ve 2. polovině 20. století. Pokud se vše podaří, publikace bude vydána také v anglickém jazyce, tak aby reprezentovala naši národní sekci v mezinárodním kontextu. Součástí připomínky půlstoletí existence naší organizace bylo rovněž zřízení zvláštní sekce našeho webového sídla, kam jsme zařadili jak texty věnující se historii INSEA, tak různé archivní materiály v podobě fotografií nebo dokumentů. Na našem webu jsou umístěny také příspěvky do zmíněné ankety týkající se hledání naší vize, stejně jako elektronická verze našeho almanachu. Rovněž v rozšiřování tohoto veřejného archivu chceme dál pokračovat – snad i s přispěním dalších pamětníků.

Cílem oslav 50. výročí založení Československého komitétu INSEA bylo připomenout padesátiletou historii Československého komitétu INSEA a prezentovat odborné i širší veřejnosti stále nosné teze výchovy uměním. Realizované akce ale zároveň podpořily také současný výtvarně pedagogický diskurz a poukázaly na stále platné hodnoty výchovy uměním a na její roli ve vzdělávání. Děkuji všem, kteří k oslavám jakkoliv přispěli, a České sekci INSEA přeji do dalších let jen to nejlepší!

Petra Šobáňová

Doc. Petra Šobáňová, Ph.D., je předsedkyní České sekce INSEA a působí na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

FOKUS: KVALITA VE VÝTVARNÉ VÝCHOVĚ

Zpráva z konferenčního setkání ČS INSEA Kritéria kvality ve výtvarné výchově, České Budějovice 2017

Ve dnech 21. – 22. 9. 2017 proběhla na půdě katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích konference České sekce INSEA s názvem *Kritéria kvality ve výtvarné výchově*.

Oborové setkání se uskutečnilo u příležitosti 50. výročí založení Československého komitétu INSEA a jejím tématem bylo široké spektrum otázek, týkajících se kvality ve výtvarné edukaci. Záštitu nad konferencí laskavě převzala Česká komise pro UNESCO a děkan PF JU

Mgr. Michal Vančura, Ph.D. Setkání bylo zahájeno v aule pedagogické fakulty JU předsedou organizačního výboru konference PhDr. Alešem Pospíšilem, Ph.D., proděkanou PF JU doc. RNDr. Helenou Koldovou, Ph.D., a předsedkyní České sekce INSEA doc. Mgr. Petrou Šobáňovou, Ph.D.

Doc. Šobáňová ve své uvítací řeči zmínila zejména důvody volby tématu setkání a v rámci oslav padesáti let české odnože INSEA vzpomenu na významné osobnosti a akce, které jsou spojeny s organizačními předchůdci dnešní České sekce INSEA. Poděkovala také organizátorům setkání, zvláště pak doc. Lence Vilhelmové, ak. mal., vedoucí hostitelského pracoviště.

Bezprostředně po zahájení pokračovalo konferenční jednání plenárními přednáškami, které byly předneseny váženými hosty, jmenovitě PhDr. Věrou Uhlí Skřivanovou, Ph.D., z katedry výtvarné kultury Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni (téma příspěvku: *Kvalita na základě mezinárodního srovnání*), doc. PhDr. Danielou Valachovou, Ph.D., z katedry výtvarné kultury pedagogické fakulty Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici (téma příspěvku: *Posudzovanie kreativity vo výtvarnom prejave žiakov na základnej škole*) a prof. PhDr. Janem Sokolem, CSc., Ph.D., z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze (téma příspěvku: *O umění a kráse*).

V další části hlavního jednacího dne byly jednotlivé tematické celky rozděleny do tří sekcí. Sekce A se věnovala kvalitě

výtvarně pedagogické praxe, sekce B se vztahovala ke kvalitám učitelského vzdělávání a jeho absolventů a sekce C se zabývala kritérii kvalit výtvarně didaktického diskursu. Všechny tři výše uvedené sekce se těšily hojné účasti aktivních přednášejících, tak i zájmu posluchačů. Konkrétní obsahové zaměření všech konferenčních příspěvků je možné zpětně dohledat na konferenčním webu na této adrese: <http://www.conbri.com/event/kriteria-kvality-ve-vytvarne-vychove>.

Fotografie ze zahájení konference v Českých Budějovicích; foto archiv KVV PF JU

Téma kvality ve výtvarné edukaci je řešeno kontinuálně již od konstituování oboru výtvarné výchovy a jejích předchůdců. Vzhledem k dynamickým proměnám kulturního prostředí je nasnadě tuto problematiku neustále aktualizovat, opírat o soudobé společenské potřeby a nové empirické poznatky. Otázka kvality, v celé své šíři a proměnlivosti, tak zůstává prioritním tématem oboru a i vzhledem k potenciálním transformačním kurikulárním dokumentů je třeba toto téma napříč odbornou diskusí řešit.

Programové volno v závěru prvního jednacího dne pak bylo využito k plenárnímu zasedání předsednictva a členů České sekce INSEA. V rámci téměř dvouhodinové schůze bylo pro-

jednáno mnoho záležitostí, od revize dosavadního fungování organizace, až po budoucí programové plány.

Jedním z bodů jednání byla organizace další celorepublikové konference INSEA. Jednohlasně byla schválena nabídka vedoucí katedry výtvarné kultury Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni PhDr. Věry Uhl Skřivanové, Ph.D., že v roce 2019 bude další konference uskutečněna právě u plzeňských kolegů.

Fotografie z jednání v sekcích na konferenci v Českých Budějovicích; foto archiv KVV PF JU

Na programově nabitý den navázala vernisáž výstavy v Galerii D9 se symbolickým názvem „50“ kolektivu autorů z kateder VV / VK v České republice, křest nově vydané výroční publikace *Česká sekce INSEA 1967–2017* a společenský večer. Svá díla na výstavě, kterou kurátorsky zajistil MgA. Petr Brožka, Ph.D., prezentovali tito kolegové: MgA, Mgr. Stanislav Poláček (ZU Plzeň), doc. Mgr. Jitka Géringová, Ph.D. (UJEP Ústí nad Labem), doc. Mgr. Vladimír Havlík (UP Olomouc), MgA. Petra Vargová, MSc. (UK Praha), doc. MgA. Zuzana Hromadová (UHK Hradec Králové) a doc. Lenka Vilhelmová, ak. mal. (JU České Budějovice).

První konferenční den byl uzavřen společenským večerem a formálně tak byla završena důstojná oslava padesáti let od založení Československého komitétu INSEA.

Páteční, resp. druhý den konferenčního jednání byl zahájen vystoupením aktivních účastníků posterové sekce, po kterém následovala kulturně-historická exkurze po centru jihočeské metropole a grafický workshop doc. Lenky Vilhelmové, ak. mal., s názvem *Vybrané grafické techniky vhodné k aplikaci ve výuce výtvarné výchovy na 2. stupni ZŠ*, který byl věnován základním grafickým technikám, materiálům a experimentaci s tiskovým médiem. Tento workshop byl, stejně jako většina konferenčního programu, akreditovaný MŠMT jako kurz dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. V rámci exkurze, vedené Mgr. Zuzanou Duchkovou, měli účastníci možnost nahlédnout mj. do prostor piaristického kláštera, ve kterém jsou umístěny haptické modely z projektu KVV PF JU.

*Na snímku nahoře jednání v sekcích na konferenci v Českých Budějovicích, dole snímek z vernisáže doprovodné výstavy s názvem „50“, spojené s křtem almanachu *Česká sekce INSEA 1967–2017*; foto archiv KVV PF JU*

Dvoudenní konferenční setkání INSEA, které proběhlo po dvaceti letech opět na půdě katedry výtvarné výchovy PF JU, se těšilo hojnému zájmu odborné veřejnosti z řad výtvarných pedagogů z praxe i akademických pracovníků. Počet přihlášených účastníků a čestných hostů (114, z toho 37 s aktivní účastí) jen dokazuje, že konference pod hlavičkou ČS INSEA neztrácí na popularitě a významu. Konference se aktivně účastnili také kolegyně a kolegové z Polska a Slovenska (Fakulty umění Pedagogické univerzity v Krakově, Univerzity umění v Poznani, Pedagogické fakulty Trnavské univerzity, Pedagogické fakulty Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici).

Nahoře snímek z posterové sekce na konferenci v Českých Budějovicích, dole záběr z exkurze po památkách Českých Budějovic; foto archiv KVV PF JU

Jedním z hlavních výstupů z konferenčního jednání bude tematicky ujednocená, recenzovaná publikace, jejíž vydání je v edičním plánu ČS INSEA na rok 2018. Kvalitní příspěvky s jiným tematickým zaměřením pak budou, v případně zájmu autorů, publikovány v Listech České sekce INSEA. Fotografickou dokumentaci akce mohou zájemci shlédnout na facebookových profilech KVV PF JU a ČS INSEA, nebo na webových stránkách hostitelské katedry.

Záběry z exkurze po památkách Českých Budějovic, dole jeden z haptických modelů vzniklých v projektu katedry výtvarné výchovy PF JU v Českých Budějovicích; foto archiv KVV PF JU

Všem účastníkům nezbyváá než poděkovat za návštěvu, která probíhala ve skvělé, přátelské atmosféře. Za KVV PF JU pak patří dík za důvěru České sekci INSEA – bylo nám velkou ctí a potěšením spolupracovat na konferenčním setkání tohoto formátu.

Aleš Pospíšil & Karel Řepa

PhDr. Aleš Pospíšil, Ph.D., je předsedou kontrolního výboru České sekce INSEA a působí na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Mgr. Karel Řepa, Ph.D., je členem kontrolního výboru České sekce INSEA a působí na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

NAPSALI O NAŠEM ALMANACHU...

Z opONENTSKÉHO POSUDKU...

Publikácia má veľké ambície – zmapovať vývin Československej a Českej sekcie INSEA, pripomenúť hlavné udalosti z jej premien, interpretovať širšie súvislosti, a to všetko doplniť osobnými pohľadmi.

Je veľmi ťažké zladať toľko rôznorodých pohľadov, toľko autorov, toľko osobných výpovedí, aby nevznikol nesúrodý zborník, ktorému by sa hovorilo „všehochuť“. O všetkom a o ničom poriadne. Ale zámery sa podarilo naplniť.

Publikácia je vnútorne veľmi dobre usporiadaným a koncepcným celkom. Nezľahčuje, nezjednodušuje, ani nie je prvoplánovo populárna či sentimentálna. V historických častiach poctivo vyhodnocuje, čo sa dialo, nezakrýva si oči pred slepými uličkami, ale vyzdvihuje silné stránky sekcie INSEA. Poctivo zasadzuje udalosti v obci výtvarných pedagógov do širších kontextov – kultúrnych, pedagogických, osobných, ale hlavne do politických a historických, pretože čs. a č. sekcia INSEA žila svoj život v neustálom aktívnom zapojení do tzv. celospoločenských udalostí. Nielenže sa im nevyhla, ale aktívne do nich zasahovala – aj o tom hovoria texty v tejto publikácii.

Fakty, údaje, opisy udalostí sú v publikácii veľmi vhodne, zdôrazňujem – veľmi vhodne doplnené osobnejšími až osobnými výpoveďami. Sekcia INSEA tak nie je len profesionálnou organizáciou, ale „spolkom“ živých ľudí, ktorí v nej vidia priestor pre uplatnenie svojej profesionality i veľkej časti svojho osobného života. Publikácia tak nie je len objektívnym a objektivisticky ladeným sumárom histórie, ale aj osobnou výpoveďou o zmysle inštitúcie.

Publikácia ukazuje sekciu INSEA ako odbornú aj ľudskú organizáciu. Máme pred sebou obraz organizácie, ktorá mala a stále má veľký zmysel, lebo rovnako ako človek, aj ona stojí pevne na dvoch nohách – na zmysle práce svojich členov a na zmysle ich osobného cítenia. Je tak dokumentom odborným, historickým, ale aj ľudským a emocionálnym. Je preto plnohodnotným dokumentom o živote Českej sekcie INSEA.

Erich Mistřík

Prof. PhDr. Erich Mistřík, CSc., je významným slovenským estetikom, pôsobí na Pedagogické fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Z recenze publikované v časopise Kultura, umění a výchova

Asi nenajdeme v historii české a snad i slovenské výtvarné výchovy vlivnější organizaci, než byla a v českém prostředí stále je národní sekce Mezinárodní společnosti pro výchovu uměním, již všichni – od studentů přes učitele až po akademickou sféru – známe pod zkratkou INSEA. S původním Československým komitétem INSEA a jeho pokračovatelkou Českou sekcí INSEA jsou spojena významná jména české i slovenské výtvarné výchovy. Dalo by se říci, že historie INSEA splývá se zlatou érou naší výtvarné výchovy, již reprezentují jména jako Jaromír Uždil, Igor Zhoř, Jiří David, Jaroslav Brožek a další. Přestože jde v případě INSEA o tak významný subjekt, dosud nebylo možné na jednom místě najít podrobnější informace o jeho vzniku, historii, idejích, aktech. Částečně se to změnilo poté, co organizace pod novým vedením Petry Šobáňové zřídila reprezentativní webové sídlo, hled po informacích a kritickém posouzení dějin INSEA jím však nebyl zásadně ukojen.

Lze se ptát, proč INSEA dosud nikomu nestála za podrobnější výzkum a monografické zpracování (lze najít jen dílčí časopisecké texty). Důvodem může být – kromě toho, že historická pedagogika není v našem oboru příliš exponovaná – také v mnohém pochopitelná neochota badatelů vracet se do citlivého období normalizace nebo do let v závěru 20. století a počátku nového tisíciletí poznamenaných ostrými spory o nové kurikulum, po nichž následoval pozvolný úpadek činnosti INSEA směřující téměř až k zániku organizace (naštěstí odvrácenému). Je nemožné se při pohledu do historie INSEA těmto tématům vyhnout a nepochybně je obtížné zaujímat kritický postoj v malém oboru, kde se všichni mezi sebou znají a kde mnozí působí jako obětaví a nezištní nadšenci a obhájcí věcí oboru, jichž se může kritika dotknout.

INSEA si však kritické monografické zpracování jistě zaslouží, lze proto jen uvítat, že v roce 2017, kdy národní INSEA v České republice slaví 50 let od svého vzniku, konečně vychází první knižní počín, který reprezentativně připomíná bohatou historii národní sekce Mezinárodní společnosti pro výchovu uměním a na jednom místě nabízí všechny podstatné informace o historii INSEA, jež jsou jinak těžko dostupné. Editorky publikace, Petra Šobáňová a Jana Jiroutová, zvolily sympatickou formu almanachu, která umožňuje zařadit do celku knihy nejen odborné studie, ale i osobní pohledy a vzpomínky pamětníků. Je dobře, že je editorky oslovily, lze ale zároveň litovat, že kniha nevznikla dříve, kdy ještě žily klíčové osobnosti jako Jaromír Uždil, Igor Zhoř a Jiří David.

Za zmínku stojí, že kniha obsahuje velmi rozsáhlý poznámkový aparát a bibliografii. Mohlo by se zdát, že množství poznámek ztěžuje orientaci v textu, každý badatel nebo i student zpracovávající nějakou akademickou práci je však nakonec ocení, protože precizně odkazují k dalším zdrojům a srovnávají je.

Zejména úvodní kapitola se snaží o analytický a syntetizující přístup a na dění v komitétu se dívá v širších souvislostech, zejména společenských a politických. Zabývá geopolitickým a historickým pozadím vzniku Československého komitétu INSEA, připomíná XVIII. světový kongres INSEA v Praze, ale i trauma okupace a následné období normalizace, jež poznamenalo dění v INSEA a osobní i profesní životy některých jejích osobností. Kapitulu uzavírá období Listopadu a polistopadových událostí směřujících k transformaci INSEA v nových společenských podmínkách.

Na některých místech lze obšírné uvádění politických souvislostí vnímat až jako nadbytečné, je ale pravdou, že mnohé ze zdánlivě obecně známých skutečností jsou už pro mladou generaci hlubokou historií a jejich zopakování neuškodí. Oceňuji, že publikace se nevyhýbá ani složitým otázkám plynoucím z geopolitického kontextu, v němž Československý komitét INSEA vznikl a fungoval. Konkrétně se jedná o otevření problému vyrovnání se s totalitní minulostí, která komitét poznamenala perzekucí některých osobností, na druhou stranu komitét i v těchto podmínkách dál fungoval a byl reprezentován představiteli, kteří byli nepochybně nuceni ke kompromisům s vládoucí mocí – tak jak bylo tehdy obvyklé a nezbytné. Zasazení aktivit a publikací komitétu do tohoto kontextu a připomínka tehdejší politické a společenské situace patří k přednostem této publikace, stejně jako pokus o kritickou historicko-srovnávací analýzu.

Obsah celé publikace je velmi bohatý: najdeme zde také četné informace o období, kdy organizaci vedl Jaroslav Vančát (autor nabízí i osobní zhodnocení tohoto období), Marie Fulková, jež v daném období zajišťovala komunikaci se zahraničními partnery, připomíná mezinárodní přesahy fungování INSEA. Z hlediska faktografie potěší část nazvaná *Lidé ve vedení České sekce INSEA*, obsahující stručné, ale dostávající medailony dosavadních předsedů a připomínající také členy předsednictva a výboru České sekce INSEA v letech 1986–2018. Škoda, že tiskařský šotek pozměnil datum úmrtí Jaromíra Uždila – správně by měl být uveden rok 2006.

Jako velmi přínosné lze označit rovněž kapitoly věnované působení INSEA ve světě, které ukazují široký záběr této mezinárodní organizace a umožňují vnímat aktivity našeho komitétu ve světových souvislostech. Editorky oslovily vý-

znamnou osobnost historie světové INSEA, Johna Steerse, a s jeho souhlasem převzaly jeho studii věnovanou minulosti a současnosti této světové komunity výtvarných pedagogů. Jana Jiroutová, jež Steersovu studii přeložila do češtiny, připravila také její aktualizaci a v samostatné kapitole shrnuje činnost světové INSEA po roce 2005 až do současnosti.

Editorky almanach doplnily také zajímavou anketou věnovanou poslání INSEA a vizím jejího dalšího fungování. Je neuvěřitelné, že se jim podařilo na jedno místo shromáždit vyjádření většiny významných představitelů INSEA. Takové vyjádření podpory České sekci INSEA je opravdu mimořádné a dosvědčuje význam této organizace. Zajisté potěší také všechny výtvarné pedagogy v České republice, jejichž uším jsou slova podpory zmíněných světových osobností především určena. Formou odpovědí do ankety, zdravicemi nebo vzpomínkami se ale zapojily i další osobnosti. Množství přispěvatelů a jejich postřehů činí z almanachu čtivou a zajímavou mozaiku. Některá příspěvky jsou až dojemná – například pozdrav nestora a jednoho ze spoluzakladatelů INSEA Jaroslava Brožky nebo vzpomínky a energické povzbuzení pamětníka aktivit INSEA v 60. letech Josefa Hejného.

Publikace důstojně připomíná padesátiletou historii komitétu a významné osobnosti našeho oboru a zároveň zakladatele organizace Jaromíra Uždila, Igora Zhoře, Jiřího Davida, Jaroslava Brožky, Pavla Šamšulu a další. Výmluvné je v tomto směru věnování uvedené v samotném úvodu knihy: věnováno všem, kteří v nelehké době obětavě budovali společenství Československého komitétu INSEA a jeho nástupnické organizace Česká sekce INSEA. Kniha připomíná energii, erudici a obětavost zmíněných osobností – včetně těch, kteří stáli v pozadí, a ukazuje, že Československý komitét INSEA zásadně přispěl k vysoké úrovni české výtvarné pedagogiky a důstojně ji reprezentoval – i ve složitém období po roce 1968 – v mezinárodním společenství. Závěrem doplníme, že vydání publikace se uskutečnilo pod čestnou záštitou České komise pro UNESCO a že jejími recenzenty byli Mária Hromadová a Erich Mistrík. Elektronickou verzi almanachu lze v režimu Open Access najít na stránkách České sekce INSEA.

Eva Směšná

Mgr. Eva Směšná působí jako psychologka a zároveň jako akademická pracovnice katedry psychologie a patopsychologie na PdF Univerzity Palackého v Olomouci

SMĚŠNÁ, Eva. 2017. Česká sekce INSEA 1967–2017. *Kultura, umění a výchova*, 5(2). Dostupné z: http://www.kuv.upol.cz/index.php?seo_url=aktualni-cislo&casopis=13&clanek=168.

ZÁPIS Z PLENÁRNÍ SCHŮZE ČESKÉ SEKCE INSEA

Plenární schůze byla konána dne 21. září 2017 v rámci konference Kritéria kvality ve výtvarné výchově pořádané KVV PF JU a Českou sekci INSEA.

Termín konání: 21. září 2017 od 17.30 hodin

Místo jednání: Katedra výtvarné výchovy PF JČU, Dukelská 9, České Budějovice

Přítomno: 39 členů spolku

Průběh schůze:

(moderovala Mgr. Václava Zamazalová)

Zahájení schůze

Schůzi zahájila tajemnice spolku, Václava Zamazalová, konstatováním o usnášeníschopnosti plenární schůze a poděkováním organizátorům konference – Aleši Pospíšilovi, Karlu Řepovi a kurátorovi výstavy Petru Brožkovi.

Plenární schůze České sekce INSEA, moderuje Václava Zamazalová; foto archiv KVV PF JU

Přednesení zprávy výboru spolku (Petra Šobáňová)

PŠ informovala o úspěšném plnění úkolů stanovených předešlou plenární schůzí a o realizaci dalších aktivit výboru:

1. Průběžné vydávání a zveřejňování informací v nově ustanovených Listech České sekce INSEA (periodicita 2 X ročně; výzva k zasílání příspěvků);
2. Pravidelné schůzky výboru fyzicky nebo prostřednictvím hromadné elektronické komunikace;
3. Pořádání pravidelných konferencí (1x za 2 roky);
4. Oslava 50letého výročí České sekce INSEA, anketa mezi členy a osobnostmi, shromáždění vzpomínek pamětníků, odborné studie; do budoucna je plánováno vydání almanachu v anglické mutaci (grantová žádost bude podána PŠ na Univerzitě Palackého v Olomouci);
5. Úspěšné obnovení nakladatelské a publikační činnosti INSEA; v předešlém období vydány tyto odborné publikace:

ŠOBÁŇOVÁ, Petra, ed. *Současný stav a perspektivy výtvarné výchovy: Reflexe kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání*. Olomouc: Česká sekce INSEA, 2016. 237 s. ISBN 978-80-904268-1-8. (sborník z olomoucké konference)

ŠOBÁŇOVÁ, Petra & Jana JIROUTOVÁ et al. *Česká sekce INSEA 1967–2017*. Olomouc: Česká sekce INSEA. 2017. 220 s. ISBN 978-80-904268-2-5. (Almanach k jubileu)

PODLIPSKÝ, Rudolf, VANČÁT, Jaroslav, UHL SKŘIVANOVÁ, Věra, ZIKMUNDOVÁ, Vladimíra & kol. *Tvořivost ve výtvarné výchově a její účinky na všeobecné vzdělávání*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. 2017. 266 s. ISBN 978-80-261-0728-6. (Poděkování Věře Uhl Skřivanové za vydání publikace z plzeňské konference 2012.);

Z plenární schůze České sekce INSEA, distribuce nových členských průkazů; foto archiv KVV PF JU

6. Vybudování webových stránek České sekce INSEA (informace o spolku, oborové informace, sdílené oborové publikace, sekce věnované historii spolku a výročí spolku; stránky úspěšně fungují jako oborový portál);
7. Komunikace prostřednictvím facebookového profilu – sdílení různých pozvánek a informací ze světové komunity INSEA;
8. Granty: výbor se snaží hledat grantové možnosti a dosud byly podány 2 granty – bohužel neúspěšně; šlo o žádost na Americkou ambasádu (PŠ+JJ) a na Magistrát města Olomouce (PŠ). Výbor bude pokračovat ve hledání prostředků skrze granty (např. s cílem vydávat překladové publikace) – výzva členům ke sledování různých typů grantových nabídek;
9. Oblast vzdělávacích programů a kurzů – INSEA má nyní na MŠMT akreditováno celkem 6 vzdělávacích programů, na některých spolupracuje s dalšími subjekty, viz nabídka zveřejněná na webu spolku;

10. Poděkování Karlu Řepovi za úpravu loga spolku a za vytvoření grafického manuálu, poděkování mu patří rovněž za tvorbu vizuálního stylu konference a grafický návrh členských průkazů;

11. Poděkování Ondřeji Moučkovi za návrh vizuálního stylu a reklamních předmětů kampaně *Proud to Be an Art Teacher*;

Průkazy členů (Karin Militká)

KM informovala členy o tom, že byly vyrobeny průkazy členů i s validačními známkami (dvouletými)

Na informaci KM navázala krátká diskuze o možnosti zlevněného vstupného do muzeí umění pro výtvarné pedagogy (členy INSEA)

Vyřádění kontrolní komise k hospodaření spolku

Předseda KK Aleš Pospíšil konstatoval, že probíhá pravidelné informování o hospodaření s finančními prostředky spolku a že je toto hospodaření v pořádku. Hlavním zdrojem příjmů spolku jsou členské příspěvky; na účet přibýly také poplatky účastníků pořádaných kurzů a účastníků konference. Jejich vyúčtování spolu s dalšími výdaji bude s koncem roku opět předloženo kontrolní komisi.

Návrhy pro další období:

Místo konání příští konference a plenární schůze s volbou nového výboru – Věra Uhl Skřivanová předložila návrh na pořádání příští konference na plzeňské pedagogické fakultě, viz hlasování v závěru schůze (VUS + výbor);

Právní rámec spolku

Návrh na doplnění stanov (PŠ + výbor):

Výslovné uvedení činností, kterým se skutečně věnujeme, do stanov: vydavatelská a publikační činnost, pořádání kurzů, organizování konferencí;

Změna způsobu volby statutárního orgánu a hlasování: zavedení možnosti korespondenční volby (vzhledem k možnosti růstu členské základny a s cílem zajistit usnášeníschopnost i bez fyzické účasti členů na plenární schůzi);

Změna mandátu výboru: změna ze tříletého období na čtyřleté, tak aby kopírovalo periodicitu členských schůzí a nemusela se schůze svolávat v mezidobí;

Rozšíření živnostenského rejstříku, resp. ohlášení živnosti: vzhledem k rozvoji různých aktivit INSEA, které mohou naplňovat statut živnostenské činnosti, navrhuje výbor ohlásit na Finančním úřadě živnost v těchto oblastech: (1) věda, výzkum, vzdělávání a výuka; (2) vydavatelství, nakladatelství a (3) služby obchodní a profesní, konkr. fotografické služby, překladatelská a tlumočnická činnost apod. podle konzultace

na FÚ; cílem je nejen to, aby dané činnosti spolek vykonával legálně a dle zákona, ale i možnost získat finanční prostředky poskytováním těchto služeb dalším subjektům;

Návrh na odložení volby nového výboru a kontrolní komise na konferenci v Plzni 2019 (mandát výboru a komise je platný do 1. prosince 2018; konference a plenární schůze jsou však plánovány až během 1. čtvrtletí roku 2019 – výbor dal plenární schůzi návrh na odložení volby, tak aby nemusela být schůze svolávána ještě před konferencí, a požádal o pověření, aby stávající výbor mohl spolek zastupovat do volby výboru nového)

Návrh na zvýšení členského příspěvku: k diskuzi

Návrhy a diskuze: zvýšení členského příspěvku z 200 Kč na 400 Kč, studenti 200 Kč (původně 100 Kč); stanovení data splatnosti: k poslednímu lednu nového roku

Hlasování členské schůze o předložených návrzích:

Doplnění stanov: jednohlasně schváleno všemi přítomnými;

Usnášení schopnost formou korespondenční: jednohlasně schváleno;

Mandát výboru – změna na 4 roky: jednohlasně schváleno;

Návrh ohlášení živnosti (na zřízení doprovodné činnosti na živnostenském úřadu): jednohlasně schváleno;

Volba nového výboru až v Plzni 2019 a pověření stávajícího výboru výkonem mandátu až do volby výboru nového: jednohlasně schváleno;

Výše příspěvku změna na 400 Kč/200 Kč: jednohlasně schváleno;

Konference v Plzni 2019: jednohlasně schváleno;

Předložená zpráva o činnosti výboru: jednohlasně schváleno, zpráva kontrolní komise: jednohlasně schváleno.

Sumarizace úkolů pro další období:

Výzva ke spoluúčasti na vydávání Listů České sekce INSEA (PŠ, KM, VZ);

Další vydání Listů (podzim) věnováno také 50. výročí spolku – výzva k možnosti publikování (PŠ, KM, VZ);

Distribuce průkazů, distribuce vydaných knih + povinné výstisky;

Publikování zpráv z konference (AP, KŘ, PŠ + dobrovolníci);

Udržování kontaktů s vedením světové a evropské INSEA, jejich informování o aktivitách ČS INSEA (JJ + PŠ);

Granty (viz část 2. anglická mutace publikace Česká sekce INSEA 1967–2017; PŠ+JJ);

Evropská regionální INSEA příští rok ve Finsku (letos v srpnu Světová INSEA v Koreji z ekonomických důvodů bez české účasti);

Realizace akreditovaných vzdělávacích kurzů (PŠ, KM + lektoři);

Tvorba výstupu pracovní skupiny zaměřené na reflexi kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání (VUS, PŠ + členové skupiny);

Příprava a vydání publikace z konference v Českých Budějovicích (AP + KŘ);

Průběžné doplňování obsahu na web, jeho správa a editování, další rozšiřování oborové knihovny na webu, informování členů formou mailů a FB (PŠ, KM);

Digitalizace dalších archivních publikací a materiálů (dobrovolníci);

Medializace kampaně Proud to Be an Art Teacher, pokračování kampaně (PŠ, OM);

Akreditace dalších kurzů na MŠMT podle zájmu členů (PŠ + lektoři + dobrovolníci).

Ukončení schůze (PŠ)

Poděkování za účast na plenárním zasedání spolku.

Rozdání členských průkazů.

Zapsala: Karin Vrátná Militká

INSEA VE SVĚTĚ: ART & DESIGN EDUCATION IN TIMES OF CHANGE

MATEUS-BERR, Ruth & Luise REITSTÄTTER, eds. *Art & Design Education in Times of Change*. De Gruyter, 2017. 220 s. ISBN (Online): 9783110528329. DOI (Book): <https://doi.org/10.1515/9783110528329>

V tomto roce byl v prestižním vydavatelství De Gruyter publikován knižní výstup z předešlého kongresu evropské InSEA, který se uskutečnil 22. – 24. září 2016 na University of Applied Arts Vienna. InSEA Regional Conference Vienna 2016 nesla název *Art and Design Education in Times of Change* a stejný titul nese i vydaná publikace, jež

vznikla recenzováním přednesených příspěvků a užším výběrem z příspěvků odborníků z celého světa (na konferenci vystoupili přednášející z předních evropských univerzit a institucí nejen z domácího Rakouska, ale i z Finska, Nizozemska, Německa, Spojeného království, Maďarska, Portu-

galska, Švédsko, Švýcarsko, Španělsko, Francie, Spojených států, Kanady, Japonsko, Mexiko, Kolumbie, Brazílie atd.).

Do knihy se nakonec dostalo celkem 24 příspěvků, jež jsou řazeny do oddílů nazvaných *#1 Actions*, *#2 Changes*, *#3 Patterns* a *#4 Identities*. Využitý prvek hashtagu, který se používá k označení klíčových slov na sociálních sítích, v mnohém naznačuje onu společenskou a komunikační změnu, na niž odkazuje název knihy – *Výtvarná výchova a výuka designu v časech změny*.

Jak uvádějí samy editorky, Ruth Mateus-Berr a Luise Reitstätter, výuka umění se vždy musela vypořádávat s různými sociálními změnami. V současné době ale čelíme historickým výzvám a jevům, které jsme si dříve nedokázali představit – globální finanční krizi, masivním migračním tokům a všudypřítomnému šíření nových technologií do našeho každodenního života, do umění i do vzdělávání.

Přestože publikované příspěvky se dotýkají mnoha dílčích témat, mezi řádky můžeme odhalit jeden společný prvek, a to prvek důrazu na tvořivý přístup ke vzdělávání a ke světu. Ostatně samy editorky zdůrazňují, že kreativní kompetence je potřebná jak pro zdolávání všech zmíněných současných problémů, tak pro překonávání disciplinárních hranic a pro dosažení rovných příležitostí ve vzdělání ve stále rozmanitější společnosti.

Zajímavě graficky řešená publikace – v dílčích kapitolách i v impozantním celku – kriticky hodnotí roli vzdělávání v oblasti umění a designu uprostřed všech aktuálních sociálních změn – ať již pomocí teoretické reflexe, sdílení praktických zkušeností nebo empirické analýzy.

Je potěšitelné, že do úzkého reprezentativního výběru se dostal i jeden z českých příspěvků, a to příspěvek Petry Šobánkové, Jany Jiroutové a Jolany Lažové, které na kongresu představily výsledky svého kvalitativního výzkumu mobilních aplikací muzeí a galerií a možnosti jejich využití ve výtvarné edukaci. Presentaci výsledků jejich šetření lze najít v kapitole nazvané *New Ways in Education through Art: Research into Mobile Applications in Museums and Galleries in the Czech Republic and Abroad*. Podrobnější informace o knize lze najít přímo na webových stránkách vydavatele, viz <https://www.degruyter.com/view/product/482149>.

DE GRUYTER

HLEDÁNÍ VIZE ČESKÉ SEKCE INSEA

Z naší ankety uspořádané u příležitosti 50. výročí založení České sekce INSEA...

Teresa Torres de Eça,
prezidentka Světové rady
InSEA

Co pro mě znamená INSEA a její idea výchovy uměním?

Pro mne je InSEA síť, velkou rodinou, již tvoří lidé nadšení pro výchovu uměním. InSEA je celosvětová asociace lidí, kteří věří, že umění je důležité pro výchovu nejen ve formálním, ale i neformálním kontextu. Naše organizace poskytuje platformu pro dialog a sdílení zkušeností za účelem zlepšení a posílení pozice umění ve vztahu k výchově. Výchovu uměním chápu jako pedagogickou praxi založenou na výtvarných postupech, které umožňují učit se na základě přemýšlení, zpochybňování a využívání široké škály výtvarných metod, nástrojů, technik.

Co bych České sekci INSEA popřála do budoucna?

České sekci INSEA přeji, aby se jí i nadále dařilo vytvářet prostor pro setkávání výtvarných pedagogů, badatelů v oblasti pedagogiky, umělců a dalších zainteresovaných osob, kteří tak budou mít možnost dělit se o své teoretické úvahy i praktické přístupy. Prostor, který pomůže zviditelnit inovativní přístupy z praxe přispívající k společenské soudržnosti a kulturní různorodosti a který bude zároveň umožňovat odborné vzdělávání ovlivňující na národní a mezinárodní úrovni nejen výzkumná šetření, ale i výtvarně-výchovné strategie. České sekci INSEA přeji, aby byla i nadále aktivní složkou světové organizace InSEA, organizovala akce InSEA (výstavy, semináře, dílny, konference apod.) a dále šířila teorii a praxi české výtvarné výchovy prostřednictvím akcí a publikační činnosti InSEA (IJADE, IMAG, InSEA e-books).

Jakou roli by měla plnit?

prosazovat výzkum v oblasti výtvarné výchovy, zviditelnovat českou výtvarnou výchovu nejen v tuzemsku, ale i za hranicemi České republiky;

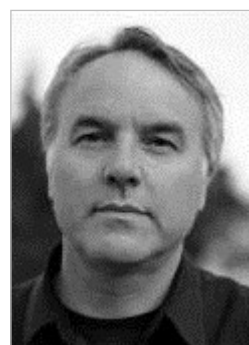
navazovat kontakty: pomáhat lidem s realizací jejich projektů, setkávat se s nimi a zapojovat se do konstruktivních debat, prostřednictvím organizace InSEA propojovat české výtvarné pedagogy s výtvarnými pedagogy z jiných zemí;

věnovat se obhajobě výchovy uměním: vytvářet dokumenty, které budou prosazovat umění jako základní dimenzi výchovy a vzdělávání pro všechny;

napomáhat světové organizaci InSEA prosazovat výchovu uměním na globální i místní úrovni.

O co by se měla zasazovat?

O ideu umění jako cesty k inkluzivní a mírové výchově: prosazovat hodnotu umění ve výchově k udržitelné budoucnosti (výtvarné postupy ve výuce mohou u jedinců zvyšovat sociální přizpůsobivost a kulturní povědomí a umožňují jim vytvářet osobní a kolektivní identitu).

Carl-Peter Buschkühle,
prezident Evropské regionální
rady InSEA

Co pro mě znamená INSEA a její idea výchovy uměním?

V první řadě je pro mne InSEA jedinečnou institucí, nabízející čas,

prostor a nespočetné příležitosti pro setkávání učitelů výtvarné výchovy celého světa a pro vzájemné sdílení jejich poznatků. Především v současné době získává tento aspekt na důležitosti, neboť minimálně dvě vývojové linie ohrožují cíle otevřené a mezinárodní výtvarné výchovy: narůstající populismus, nacionalismus a fundamentalismus a dominantní postavení vzdělávacího pragmatismu objevujícího se v souvislosti s mezinárodním šetřením PISA. Právě v této době hraje InSEA důležitou roli v udržování otevřené mezinárodní komunikace a kulturní výměny.

Co bych České sekci INSEA popřál do budoucna?

Především bych České sekci INSEA chtěl popřát hodně energie, dobrých nápadů a podnětů, jak usilovat o demokratickou a liberální kulturní výchovu. Evropa se nyní ocitá v době politického ohrožení svobody otevřených hranic a výhod plynoucích z EU jako prosperujícího společenství. Výtvarná výchova má jedinečné prostředky k rozšiřování osobních, kulturních a politických perspektiv mladých lidí.

Jakou roli by měla plnit?

Roli národních sekcí InSEA vidím především v budování mostů mezi lidmi, institucemi a oblastmi, které by měly být pro-

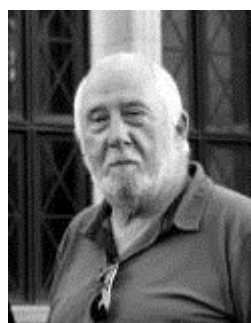
HLEDÁNÍ VIZE ČESKÉ SEKCE INSEA

Z naší ankety uspořádané u příležitosti 50. výročí založení České sekce INSEA... (pokračování z předešlé strany)

pojovány do výtvarné a kulturní výchovy. Na jedné straně by měla Česká sekce INSEA hrát důležitou roli v přípravě národního kurikula, na straně druhé by měla zohledňovat myšlenky a studie oborového mezinárodního výzkumu a vývoje, které jsou považovány za obzvláště přínosné. Měla by i nadále podporovat výzkum a vývoj teorie a praxe výtvarné výchovy na různých stupních vzdělávání od předškolní výchovy po univerzitní vzdělávání a zároveň by měla usilovat o prosazování cílů a aspektů výtvarné výchovy ve spolupráci s rozhodujícími činiteli státních úřadů.

O co by se měla zasazovat?

Česká sekce INSEA, stejně tak jako INSEA samotná, by měla obhajovat cíle výtvarné výchovy a usilovat o naplnění potenciálu výtvarné edukace jako kulturní výchovy občanů demokratické společnosti. Proto by měla pěstovat studium národního dědictví i zájem o jiné než národní kultury. Posilování mezikulturních kompetencí a vlastního tvořivého myšlení je velice přínosné pro procesy celoživotního učení každého z nás, kdy hledáme vlastní identitu a kdy jsme zároveň neustále konfrontováni s novými aspekty přicházejícími z globalizovaného světa.

John Steers,
prezident Světové rady InSEA
v letech 1993–1996, dlouho-
letý člen Světové rady InSEA

*Co pro mě znamená INSEA a její
idea výchovy uměním?*

Zatímco koncept výchovy uměním je stále ještě aplikovatelný, role světové organizace InSEA se rozšířila i na výchovu k umění a designu, výchovu jejich prostřednictvím a výchovu o nich.

Jakou roli by měla plnit?

Primární rolí InSEA a jejích přidružených organizací je zasazovat se o existenci oboru ve všech fázích vzdělávání – podporovat a pokud bude nutné i obhajovat umění a design jako základní element vzdělávacího kurikula pro všechny. Dále plní vitální roli jako mezinárodní platforma poskytující prostor pro debatu a sdílení myšlenek a informací.

Co bych České sekci INSEA popřál do budoucna?

Česká účast má v dění světové InSEA dlouholetou tradici – nechť tato účast i nadále vzkvétá a prosperuje!

Marjan Prevodnik,
předešlý prezident Evropské
regionální rady InSEA,
poradce Národního
vzdělávacího institutu
v Lublani

Co pro mě znamená INSEA a její idea výchovy uměním?

Od roku 1994, kdy jsem se stal členem InSEA, jsem se účastnil ať už formou příspěvku, workshopu nebo účasti na výstavě mnoha regionálních i světových kongresů pořádaných touto organizací. Od roku 1995 až do dnešního dne v InSEA působím jako individuální člen Evropské regionální komise InSEA. Po dvě období (2002–2005 a 2005–2008) jsem byl členem Evropské regionální rady InSEA, jejím viceprezidentem (2008–2011) a předsedou (2011–2015). Mohu tedy promluvit o obecných ideách organizace InSEA a o tom, co pro mne jako výtvarného pedagoga tato organizace znamená. Mohu rovněž poodhalit jednotlivé vrstvy hlavních koncepcí výchovy uměním, jež se utvářely od 50. let minulého století.

Mé 23leté působení v InSEA významně přispělo k mému profesionálnímu růstu a obohatilo mé vědomosti, dovednosti, schopnosti a poznání, jež se pojí s výtvarnou výchovou. Ve své knihovně mám na 9 metrů nejrozličnějších výtvarně výchovných materiálů (učebnic, metodik, CD apod.) z celého světa, jež mi byly věrnými pomocníky v mém každodenním působení v roli výtvarně výchovného poradce Národního vzdělávacího institutu v Lublani (Slovinsko).

Aby bylo možné získat ucelenou představu o hlavních konceptech výchovy uměním, bylo by nezbytné důkladně pročíst materiály InSEA (viz www.insea.org) a vést debatu s ostatními členy této organizace. Jedna věc je však jistá: v kontextu nejnovějších poznatků ze světa vzdělávání a výtvarné výchovy se tyto koncepty neustále obměňují a aktualizují. Mám-li zmínit alespoň jednu z hlavních myšlenek InSEA, bude to ta, již vyslovil Herbert Read ve svém úvodním projevu na Prvním všeobecném shromáždění InSEA v Paříži v roce 1954. Read tehdy definoval výchovu uměním jako přirozený způsob učení platný pro všechna vývojová stadia lidského jedince, jako učení vedoucí k upevňování hodnot

a disciplíny nutné pro plný intelektuální, emocionální a sociální rozvoj člověka ve společnosti. Dnes, v roce 2017, je tato myšlenka stále platná, jen je třeba ji nahlížet v kontextu nejnovějšího poznání.

Co bych České sekci INSEA popřál do budoucna?

Každý výtvarný pedagog na národní i mezinárodní úrovni by si měl uvědomovat, že boj za vize výtvarné výchovy nesmí nikdy ustát! Zkrátka musíme vzdělávat širokou veřejnost a informovat ji o hodnotách a přínosech výtvarné výchovy pro vývoj žáků, studentů a mladých lidí. Musíme hledat specifické vědomosti a dovednosti, které může rozvíjet jen výtvarná výchova, stejně jako oblasti, k jejichž rozvoji může výtvarná výchova významně přispívat (oblast představivosti, kreativity, rozvoje vnímání a vidění – aby člověk věděl na co a jak se dívat...). Musíme veřejnosti sdělovat, jak je třeba pečovat o naše umělecké a kulturní dědictví a zároveň se musíme snažit rozvíjet muzejní a galerijní pedagogiku jako paralelu výtvarné i všeobecné výchovy... Naplnění těchto důležitých a ušlechtilých cílů předpokládá ochotu vynaložit další úsilí a čas. A to platí nejen pro Českou sekci INSEA, ale i pro jakoukoliv skupinu výtvarných pedagogů kdekoli na světě. A seznam budoucích úkolů nekončí! Jsem přesvědčený, že je nutností a profesní povinností takové nevládní organizace, jakou je Česká sekce INSEA, organizovat doškolovací vzdělávací kurzy pro všechny, kteří se jakkoliv podílejí na výuce výtvarné výchovy.

Jakou roli by měla Česká sekce INSEA plnit?

Česká sekce INSEA (stejně jako každá národní i mezinárodní sekce) by měla především: informovat veřejnost o tom, proč je výtvarná výchova důležitou a nezbytnou součástí (každého) vzdělávání, vysvětlovat roli výtvarné výchovy ve všeobecném vzdělávacím systému – jako integrální součásti osnov a jako specifické vzdělávací oblasti lišící se od tzv. naukových předmětů, objasňovat, jak rozličné výtvarné postupy (kresba, malba, design, sochařství aj.) pomáhají rozvíjet různé dovednosti a kompetence a jak je lze zahrnout do výtvarného kurikula, zdůrazňovat fakt, že umění učí žáky a studenty používat verbální i neverbální symboly k lepšímu vyjadřování jejich myšlenek a pocitů a k analyzování, vytváření a chápání zpráv, prostřednictvím kterých komunikují, hovořit o tom, že umění přispívá k tomu, aby si člověk lépe uvědomoval sám sebe, a zvyšuje sebeúctu člověka, mluvit o tom, že skrze umění mohou mladí lidé získávat vědomosti o světě, ve kterém žijí, a schopnost porozumět minulosti a vážit si jí, zdůrazňovat, že umění podporuje kritické myšlení, rozvíjí kreativitu a smysl pro inovaci, rozvíjí schopnost řešit problémy a vede k sebedisciplíně, což

se dále pozitivně projevuje také v jiných učebních předmětech i na budoucích pracovištích žáků, hovořit o tom, že umění (resp. výtvarná výchova) zvyšuje kvalitu života nejen ve škole, ale i ve společnosti, nabízet českým výtvarným pedagogům zdroje a služby prostřednictvím (mezi)národní spolupráce, dát výtvarným pedagogům možnost pravidelně se setkávat (sám jsem se v Olomouci zúčastnil několika posledních setkání) a sdílet nové otázky řešené v oboru, možnost přátelit se, přednášet své příspěvky a vést workshopy, navštěvovat umělecké ateliéry a muzea atd., sdílet vize o budoucnosti výtvarné výchovy, diskutovat o aktuálních tématech, vydávat publikace, příspěvky ve výtvarně pedagogických časopisech apod.

O co by se měla zasazovat?

V prvé řadě by Česká sekce INSEA měla neustále obhajovat výtvarnou výchovu a výchovu uměním. Tato mise by neměla nikdy skončit. Pro obhajobu výchovy uměním se nabízí neřeberné množství aktivit, přístupů a způsobů, kterými lze daného cíle dosáhnout. Tuto obhajobu vnímám jako projev aktivní role, kterou každý občan hraje v demokracii. Aby se do tohoto úsilí zapojilo co nejvíce lidí, je třeba neztrácet profesionalitu. Obhajobou výchovy uměním lze docílit toho, aby náš názor měl váhu v rozhodovacích procesech. Obhajování je komunikace, jež má daný cíl. Ať už je nástrojem takové komunikace dopis nebo promluva do médií, veřejné oznámení nebo tisková zpráva, informační bulletin nebo výzva k akci, informační fórum nebo shromáždění občanů – obhájce (Česká sekce INSEA) hledá způsob, jakým nejlépe oslovit cílového posluchače, způsob, jakým se lze dotknout jeho srdce a mysli, a tím významně ovlivňovat budoucí události. Má-li být Česká sekce INSEA obhájcem výtvarné výchovy, je nutné, aby působila nejen ve vzdělávacím, ale i v politickém sektoru. Jedině tak bude moci lépe šířit své vize a myšlenky. Měla by usilovat o získání vlivu v rozhodovacím státním sektoru i ve školských orgánech (včetně rodičovských sdružení nebo administrativních složkách vzdělávacího sektoru), zabývajících se otázkami vzdělávání.

Bude-li to třeba, měla by být připravena podpořit každou školu a každého učitele v zemi, ať už by se jednalo o výtvarného pedagoga v mateřské škole, o učitele ve všeobecném či uměleckém vzdělávacím sektoru nebo o výtvarného pedagoga-specialistu.

České sekci INSEA přeji mnoho úspěchů při dosahování jejích cílů – ať již jsou z oblasti výtvarné pedagogiky nebo z pedagogiky muzejní a galerijní!

OHLÉDNUTÍ ZA PROBĚHLÝMI AKCEMI A UDÁLOSTMI

Fotografie v praxi (výtvarného) pedagoga – akreditovaný teoreticko-praktický workshop fotografie v Jeseníkách

Vzdělávací program organizovaný Českou sekcí INSEA se uskutečnil 1. – 5. července 2017 v Malé Morávce pod vedením fotografa a pedagoga Juraje Sosny.

Akreditovaný kurz byl pojat jako praktická tvůrčí dílna. Na začátku se účastníci seznámili s digitálním fotoaparátem a jeho funkcemi, poté pracovali na tvůrčích úlohách s cílem věrně a technicky dokonale fotograficky reprodukovat skutečnost a její detaily. Účastníci se naučili fotoaparát co nejlépe nastavit pro fotografování svých záměrů a snímky se učili upravovat v programu Photoshop.

Záběry z uskutečněného kurzu České sekce INSEA v Malé Morávce; foto archiv Juraje Sosny

Dílna byla doplněna přednáškami, skupinovým fotografováním pod vedením lektora a založena byla především na samostatné tvůrčí práci. Vzniklé snímky byly prezentovány v rámci večerních projekcí; důraz byl kladen na to, aby byly fotografie technicky dobře zvládnuté a výtvarně pojeté. Stranou pozornosti účastníků pod vedením lektora však nezůsta-

lo ani téma obsahu fotografií – hovořilo se o vizuálních metaforách, obsahových kontrastech a symbolech, a to v kontextu vizuální gramotnosti a jejího pěstování ve výtvarné výchově. Vzniklé fotografie účastníků tak nabízejí nejrůznější myšlenky, poselství a příběhy a ukazují možnosti média fotografie.

Akreditovaný kurz se setkal s kladným ohlasem a na podněty získané v evaluaci rádi zareagujeme uspořádáním pokračovacího kurzu. Více informací viz <https://www.insea.cz/vzdelavaci-akce>.

Praktické využití interaktivních her muzeí a galerií ve výuce výtvarné výchovy – akreditovaný seminář uspořádaný ve spolupráci s NIPOS-ARTAMA

O obsahu semináře jsme již informovali v předešlých *Listech*, v mezidobí se však pro velký zájem účastníků uskutečnilo opakování kurzu. Víkendový seminář opět uspořádal NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s Českou sekcí INSEA a Muzeem umění Olomouc a také tentokrát se uskutečnil v prostorách Divadla hudby Muzea umění Olomouc (MUO). Semináře se účastnili učitelé ze všech typů školních a mimoškolních zařízení.

Záběry z uskutečněného kurzu České sekce INSEA v Olomouci; foto archiv České sekce INSEA

Seminář byl tematicky zaměřen na využití současných technologických možností a digitálních produktů muzeí a galerií (zejména databází a vzdělávacích aplikací). V úvodní teoretické části semináře Petra Šobáňová, hlavní lektorka kurzu, seznámila účastníky s možnostmi použití digitálních technologií v rámci muzejní kultury a vzdělávání a představila aktualizovaný seznam stránek a portálů, s nimiž se pracovalo během semináře a jež jsou vhodné k využití ve výuce.

Na její vystoupení navázali pracovníci Muzea umění Olomouc Olga Staníková a Kamil Zajíček, kteří představili databázi „CEAD“ (Central European Art Database), jejíž vznik iniciovalo Muzeum umění Olomouc ve spolupráci s významnými partnery ze středoevropského kulturního okruhu. Tvůrci databáze naznačili možnosti jejího využití ve výtvarné edukaci, v muzejní pedagogice a v kurátorské práci.

Záběry z uskutečněného kurzu České sekce INSEA v Olomouci; foto archiv České sekce INSEA

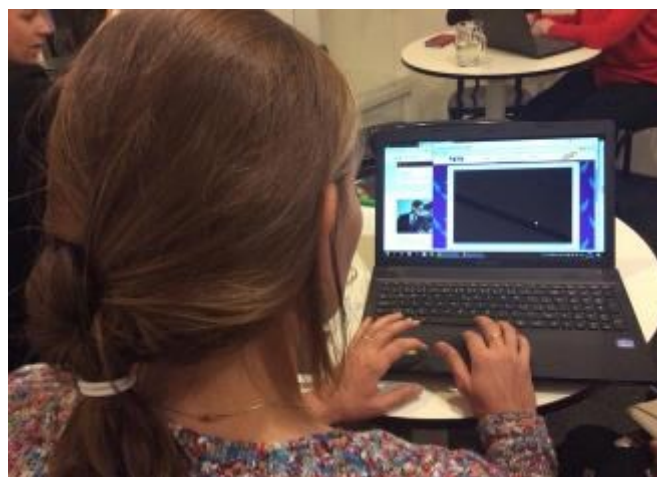
Během semináře měli účastníci možnost navštívit také aktuální výstavu MUO, které prezentuje tvorbu nedávno zesnulého Jozefa Jankoviče, významné osobnosti poválečného slovenského umění. Také obsah této výstavy je přitom funkčně propojen s představenou databází CEAD.

Kurátorka Olga Staníková účastníkům nabídla zajímavý výklad a komentovanou prohlídku výstavy nevšedního tvůrce, jehož tvorba nese prvky informelu, nové figurace, pop-artu i postmoderny.

Těžištěm semináře byly modelové edukační jednotky s využitím konkrétních digitálních produktů a diskuse nad přínosy

a riziky e-learningu, blended learningu a časté interakce s digitálními síťovými médii. Bylo zdůrazněno, že je třeba hledat způsoby smysluplného využití nových médií ve výtvarné výchově a změnit skutečnost, že v mezinárodním srovnání Česká republika zaostává ve využívání možností e-learningových produktů ve vzdělávání. Ty přitom mohou pozitivně ovlivnit podobu vyučování a motivovat žáky, kteří daný způsob předávání vzdělávacího obsahu preferují.

Závěr semináře byl zároveň pozvánkou na pokračování kurzu, jež bylo připraveno na základě zájmu účastníků. Více informací viz <https://www.insea.cz/vzdelavaci-akce>.

Fotografie z uskutečněného kurzu České sekce INSEA v Olomouci; foto archiv České sekce INSEA

POZVÁNKA NA AKREDITOVANÝ KURZ NIPOS-ARTAMA A ČESKÉ SEKCE INSEA

**Praktické využití interaktivních her muzeí a galerií ve výuce
výtvarné výchovy a dalších společenskovedních oborů 2**

Termín: 17. – 18. března 2018, Muzeum umění Olomouc, Denisova 47, Olomouc. Přihlašování je možné na adrese randakova@nipos-mk.cz.

Lektorky: doc. Mgr. Petra Šobáňová, Ph.D., a Mgr. Lenka Trantírková

Seminář České sekce INSEA, ARTAMY a Muzea umění Olomouc navazuje na předešlý úspěšný kurz. Účastníci se seznámí s novinkami z oblasti vzdělávacích aplikací a portálů muzeí a galerií a prakticky si je vyzkouší. Lektorka Muzea umění Olomouc je provede expozicemi muzea s unikátní mobilní aplikací *Sen biskupa Karla*, jež je určena pro dětské návštěvníky stálé expozice v Arcidiecézním muzeu Olomouc a Arcidiecézním muzeu Kroměříž.

V další části dvoudenního semináře budou účastníkům představeny další digitální produkty a bude ukázána jejich možná aplikace do výuky výtvarné výchovy a jiných oborů. Součástí semináře bude opět také diskuse účastníků nad využitím e-learningových produktů muzeí v praxi. Účastníci obdrží odkaz na připravené studijní materiály.

Náhled mobilní aplikace Sen biskupa Karla, jež bude představena v rámci plánovaného semináře v Olomouci; foto archiv Muzea umění Olomouc

POZVÁNKA NA AKREDITOVANÝ KURZ ČESKÉ SEKCE INSEA

Digitální kresba a postprodukce – využití ve výtvarné výchově

1. termín: 19. – 20. 1. 2018, 2. termín: 13. – 14. 4. 2018.

Kurz je pořádán ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc a proběhne ve dvou samostatných termínech v exkluzivních prostorách muzea – v jeho expozici a ateliéru v Arcidiecézním muzeu. V případě zájmu lze připravit pokračování kurzu.

Lektor: Mgr. art. Ondřej Moučka

Plánovaný program v rozsahu desíti hodin si klade za cíl seznámit učitele výtvarné výchovy s technologickými možnostmi, které se v oblasti výtvarné tvorby (konkrétně kresby) nabízejí po rozšíření nových médií a mobilních zařízení.

Kurz je vhodný i pro začátečníky, zajištěn je individuální přístup lektora. Během semináře zaměřeného na digitální kresbu se účastníci naučí využívat mobilní zařízení s dotykovou obrazovkou a kresebný nástroj zvaný stylus (elektronické pero s hrotem). Budou seznámeni s různými mobilními softwary, jež se dají ke kresbě využít (představíme zejména volně dostupné editory), a budou vedeni k funkčnímu kombinování klasické i „virtuální“ kresby s cílem rozpoznat na základě vlastní uživatelské zkušenosti výhody a nevýhody obou způsobů tvorby.

Ukázka elektronického pera, s nímž se bude pracovat na plánovaném semináři digitální kresby (pero je v ceně kurzu, tak aby je účastníci mohli ihned využívat ve výuce); foto Pixabay

Účastníci se během programu naučí – na základní úrovni – vytvářet digitální kresbu a dále s ní pracovat v celé široké škále možností: vytváření barevných variant, dokreslování digitální fotografie nebo reprodukce uměleckého díla, využití funkcí obrazové postprodukce, množení, tvorba GIFů a jednoduché animace, tisk a dotváření klasickými výtvarnými technikami aj.

Všechny zmíněné výtvarné postupy na bázi digitální umělecké tvorby budou představeny s výhledem na aplikaci do výuky výtvarné výchovy. Účastníci budou pracovat na vlastním zařízení (notebook s dotykovým displejem, tablet, smartphone) a obdrží tipy na volně dostupné kreslicí aplikace. V ceně kurzu je kvalitní stylus, který si účastník ponechá na další využití, a studijní materiál s technologickým postupem usnadňujícím okamžitou aplikaci do výuky.

Cena (bez ubytování): 2500 Kč, pro členy INSEA 2400 Kč.

ELEKTRONICKÉ PERO V CENĚ KURZU. Podrobnosti budou zaslány přihlášeným účastníkům. Vyplněné přihlášky, jež najdete na <https://www.insea.cz/vzdelavaci-akce>, zasílejte na adresu insea@post.cz.

LC

LEKTORSKÉ CENTRUM

KURZ PRO PEDAGOGY MŠ S AKREDITACÍ MŠMT

LEKTORSKÉ CENTRUM GASK PŘIPRAVILO
VE SPOLUPRÁCI S ČESKOU SEKČÍ INSEA
CELOROČNÍ KURZ

**NA UMĚNÍ NENÍ
NIKDY PŘÍLIŠ BRZY ANI POZDĚ
OSOBNOSTI ČESKÉHO A SVĚTOVÉHO UMĚNÍ
JAKO ZDROJ INSPIRACE PRO VÝUKU VÝTVARNÉ
TVORBY V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH**

GASK — GALERIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE
BARBORSKÁ 51—53 / KUTNÁ HORA
WWW.GASK.CZ

Vzdělávací program je rozdělen na 10 teoreticko-praktických lekcí o délce třech vyučovacích hodin. V úvodních šesti lekcích je program navržen jako praktická ukázka edukačního programu pro žáky mateřských škol. Během každé ze šesti lekcí účastníci prožijí konkrétní situaci programu a realizují výtvarné výstupy a hovoří o nich v rámci reflektivního dialogu. Součástí lekce je také podrobný rozbor díla, jeho potenciál pro výuku, příklady motivačních aktivit a vazba na Rámcový vzdělávací program s rozvojem jednotlivých vzdělávacích oblastí. Závěrečná třetina lekce je věnovaná reflexi obsahu a formy edukačního programu, zvážení prostorových a materiálních možností konkrétní mateřské školy pro realizaci, navržení možných alternativ.

Sedmá lekce je věnovaná společné přípravě edukačního programu, tedy možnostem výběru konkrétního díla z českého (ze sbírek GASK) či světového umění (na základě reprodukcí), rešerši (dílo, autor), spojení s RVP, vytipování motivačních aktivit, možnostem dostupných výtvarných technik a jejich kombinací.

Poslední tři lekce věnujeme realizaci vlastních edukačních programů, které vzniknou společnou prací účastníků ve třech skupinách. V druhé části lekce aktuální program společně zhodnotíme z pohledu interpretace vybraného díla, vazby na RVP, budeme hledat možné variace motivačních a výtvarných aktivit, zvážíme důležitou otázku praktičnosti a materiální dostupnosti pro realizaci v prostředí konkrétní MŠ.

Mezi jednotlivými lekcemi mají účastníci prostor na souhrn dotazů, plnění zadání drobných úkolů, výtvarnou realizaci vlastních navržených alternativ. Pro tato řešení a diskuzi je vytvořen prostor v úvodu následující lekce a samozřejmě je také možnost konzultace v rámci působení Lektorského centra GASK a využití ateliéru LC GASK.

Vzdělávací cíle kurzu:

Po absolvování vzdělávacího programu účastník:

- dokáže si vybrat vhodné dílo a na základě samostudia a nabízených konzultací rozlišit jeho možnosti pro výuku;
- zvládá zvolit vhodné motivační a výtvarné aktivity podporující interpretaci vybraného výtvarného díla a návaznost na RVP;
- chápe následující termíny z teorie umění: forma a obsah uměleckého díla;
- ví o významu reflektivního dialogu po každé tvůrčí úloze;
- je schopen samostatné analýzy edukačního programu svého i dalších spoluúčastníků/autorů v rovině formální a obsahové;
- dokáže aplikovat získané poznatky do vlastní výuky;
- je schopen vytvářet výukové úlohy s reprodukcemi uměleckých děl v prostředí MŠ a nižších tříd ZŠ s využitím prostředků galerijní/muzejní edukace.

Hodinová dotace:

Celková hodinová dotace semináře je 30 vyučovacích hodin (10 lekcí po 3 vyučovacích hodinách, lekce 1x měsíčně). Navržené časové situování kurzu je školní rok 2017/ 2018. Podle ročního plánu Lektorského centra GASK se jedná o tyto navržené konkrétní termíny: 15/9, 20/10, 24/11, 15/12, 26/1, 23/2, 23/3, 27/4, 28/5 a 15/6 (vždy pátky od 16.00 do 18.15 hodin).

Maximální počet účastníků a upřesnění cílové skupiny pedagogů:

Seminář je koncipován pro maximálně 15 účastníků z řad pedagogů MŠ, případně prvostupňových pedagogů ZŠ.

Místo konání:

GASK - Galerie Středočeského kraje v Kutné Hoře (Barborská 51 - 53, 284 01 Kutná Hora):
Ateliér Lektorského centra GASK
Stálá expozice a proměnné výstavy GASK

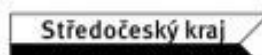
Kontaktní informace:

militka@gask.cz / 725 607 390

Poplatek za jednoho účastníka: 3160 Kč

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Koncept GLOs – autoevaluační nástroj v rukou pedagoga | S jakými obsahy a učebními zkušenostmi odcházejí žáci z muzea?

Akreditovaný kurz proběhne ve dvou samostatných termínech v Olomouci a v Praze.

1. termín: 16. 2. 2018 (Olomouc) – ve spolupráci s KVV PdF UP v Olomouci
2. termín: 2. 3. 2018 (Praha) – ve spolupráci s Muzeem hlavního města Prahy

Pětihodinový kurz vedený lektorkou Mgr. Petrou Horskou, Ph.D., představí zahraniční koncept Generic Learning Outcomes (dále jen GLOs), který byl vyvinut jako obecný rámec určený ke stanovování výsledků učení v muzeích, galeriích, knihovnách a archivech. Seminář ukáže názorné využití GLOs v praxi pedagoga (včetně ukázky praktického sestavení výzkumného nástroje – např. využití tzv. výzkumníkovy banky otázek a tvorba otázek do dotazníku nebo rozhovoru pro žáky, kteří navštívili muzeum či galerii).

Těžištěm bude tvorba vlastního evaluačního nástroje, prostřednictvím něhož budou učitelé schopni u vybrané edukační aktivity v muzeu nebo galerii zachytit podle svých individuálních potřeb obsahy a učební zkušenosti, s kterými žáci z těchto paměťových institucí odcházejí zpět do školy. Po ukončení workshopu odcházejí účastníci s pilotní verzí vlastního výzkumného nástroje, který mohou následně otestovat ve své pedagogické praxi. Postupy tvorby evaluačního nástroje jsou využitelné i v jiných oblastech než jen v kontextu muzejní edukace. Kurz je určen nejen učitelům, ale i muzejním a galerijním pedagogům a jiným edukátorům v kultuře.

Cena 500 Kč, pro členy INSEA 400 Kč. Přihlášky najdete na www.insea.cz (sekce Vzdělávací aktivity). Přihlášeným účastníkům budou zaslány podrobnosti. Účastníci obdrží osvědčení. Vyplněné přihlášky zasílejte na adresu lektorky Petry Horské (petra.horska@centrum.cz). Do přihlášky uveďte, zda jste členy INSEA a zda využijete nabízené slevy.

POZVÁNKA NA AKREDITOVANÝ KURZ NIPOS-ARTAMA VE SPOLUPRÁCI S ČESKOU SEKCI INSEA

Sdílená imaginace – přípravný seminář k 16. celostátní přehlídce výtvarných prací dětí a mládeže

Termín: 20. – 22. dubna 2018 (pá 18–22 hod, so 10–21 hod, ne 10–15 hod)

Místo konání: MeetFactory, Ke Sklárně 3213/15, Praha 5, DOX Poupětova 1, Praha 7

Pořádá NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s MeetFactory, DOX, Českou sekci INSEA a NÚV.

NIPOS-ARTAMA zve výtvarné pedagogy všech typů školních a mimoškolních zařízení na unikátní třídenní mezioborový seminář. Jsou vítáni též pedagogové dalších uměleckých oborů. Účastníci ve spolupráci s umělci a teoretiky se v inspirativních mezioborových setkáních a workshopech budou zabývat tématem „Sdílená imaginace“.

„Imaginace je schopnost člověka vyvolávat v mysli představy, či obrazy. Vždy byla významným pramenem poznání a zdrojem vědecké i umělecké inspirace. Je neodmyslitelnou součástí života člověka, neboť zahrnuje představy, vzpomínky, denní snění, fantazii a sny, umocňuje zážitky. Strukturace obrazů, kterou vytvořila moderna a postmoderna, počítá s asociativností vnímání a vizuální představivostí, s jejich jedinečností u každého vnímatele, s interaktivitou jejího získávání. Obrazy nejsou vyjádřením skutečnosti, ale obrazy našich imaginativních představ pocházejících z naší interakce se světem.“

Na semináři se setkáte s významným českým sochařem, malířem, ilustrátorem dětských knih, hudebníkem a tanečníkem Františkem Skálou, „mistrem druhého života věcí v umění, instalací, obřadů a her, umělcem nostalgie věcí, které mizí, věcí, které stárnou, a přírody, která inspiruje umění“. Je radikálním mystifikátorem, ale zároveň vyniká přesností výtvarného jazyka a důsledností uměleckého výrazu jak po stránce obsahové, tak řemeslné.

Setkáte se též s Ladislavem Železným, zvukovým designerem v Českém rozhlasu, autorem zvukových instalací, performem a multimediálním umělcem, který nabídne zvukovou sondu do soudobé scény akustických umění především ve vztahu k intermediálnímu projektu RADIOCUSTICA.

Workshop Pavla Novotného, básníka, germanisty, radiofonického tvůrce a překladatele, se bude zaměřovat na intermediální postupy při práci s poezií: na interpretaci básnické-

ho textu prostřednictvím kresby, na práci s fonematičnou rovinou textu, na barvu hlásek a slov.

Při setkání s Richardem Loskotem, pedagogem a umělcem, jehož díla jsou daleko více procesem, než artefaktem, zažijete nevšední zážitek při inscenování děje a prostředí, kdy dochází nejenom k posunu perspektivy vnímání určitého prostoru, založenému často na vztahu a konfrontaci reálného a technického, ale především k uvědomění si samotného vnímání, jeho podmíněnosti a zakořenění v konvencích.

Cílem přednášky Petry Šobáňové „Sdílená imaginace ve věku síťových médií“ bude kritická reflexe síťových médií, která jsou pro žáky přirozeným prostorem pro vzájemnou interakci a komunikaci, ale i pro sebe prezentaci, poznání, sdílení idejí. Společně se zamyslíme nad některými paradoxy dnešní doby nebo nad změnou vnímání času a intimity. Reflektován bude rovněž boom rychlé obrazové komunikace v podobě memů, gifů a videí, který může – při promyšleném pedagogickém uchopení – obohatit výtvarnou edukaci a projev žáků.

V programu semináře bude prostor pro diskuzi nad tématem „Sdílená imaginace“ k celostátní přehlídce výtvarných prací dětí a mládeže 2019. V nedělním bloku jsou pro účastníky semináře připraveny aktuální edukativní programy, které provedou přímo v expozicích lektori Centra současného umění DOX.

Lektori: Richard Loskot, Pavel Novotný, Markéta Pastorová, Jiří Raiterman, František Skála, Simona Svatošová, Jan Svoboda, Petra Šobáňová, Jaroslav Vančát, Ladislav Železný

Předpokládaná cena:

bez ubytování: 1200 Kč | pro členy INSEA 1100 Kč

s ubytováním (2 noci/pá–so): 1650 Kč | pro členy INSEA 1550 Kč

Předpokládané ubytování: TOPHOSTEL Praha 5 (bude upřesněno)

Seminář je akreditován MŠMT v rámci DVPP, účastníci obdrží osvědčení.

Přihlášky jsou ke stažení na <https://www.insea.cz/vzdelavaci-akce>; přihlašovat se lze do 23. března 2018 na e-mailu randakova@nipos-mk.cz | M: +420 778 702 496.

POZVÁNKA NA EVROPSKÝ REGIONÁLNÍ KONGRES INSEA V ROCE 2018

Kongres se uskuteční 18. – 21. června 2018 na Univerzitě Aalto (Aalto University) ve Finsku. Konferenční jednání se bude soustředit na evropské a globální otázky v oblasti výtvarné výchovy a na jejich propojení se společenskými a vědeckými tématy. O podrobnostech vás budeme průběžně informovat.

InSEA 2018

The European regional InSEA Congress will be held June 18.-21. 2018 at Aalto University in Finland. The congress will concentrate on European and global issues around art education and its connections to societal and scientific topics.

Key dates

Call for presentations opens: August 7, 2017
Deadline for proposals: October 13, 2017
Registration opens: November 2017
Acceptance notification: January 2018
Early Bird registration closes: March 19, 2018

Aalto University
School of Arts, Design
and Architecture

KATEDRA VÝTVARNÉ KULTURY A TEXTILNÍ TVORBY PEDAGOGICKÉ FAKULTY UNIVERZITY HRADEC KRÁLOVÉ

Katedra výtvarné kultury a textilní tvorby má poměrně široké pole působnosti v oblasti výtvarných profesí. Výuka výtvarných předmětů se realizuje prostřednictvím textilní tvorby, malby, kresby, prostorové tvorby, grafické tvorby a multimédií, fotografie, videoartu a dalších.

Stěžejní činností katedry výtvarné kultury a textilní tvorby je příprava pedagogických pracovníků v oblasti výtvarné výchovy. Dotýká se také přípravy dalších odborníků z řad pomáhajících profesí (např. výuka arteterapie u budoucích sociálních pracovníků apod.). Katedra zajišťuje výuku výtvarných předmětů ve dvouoborových bakalářských a magisterských oborech pro všechny stupně studia učitelství, včetně studia učitelů mateřských škol. Příprava posluchačů je realizována v předmětech malba, kresba, prostorová tvorba (modelování, sochařská a alternativní tvorba, keramika), dějiny umění (dějiny kultury, památková péče, estetika), fotografie, didaktika aj. Katedra garantuje také jednooborové bakalářské studium oboru Grafická tvorba – multimédia. Absolventi oboru Grafická tvorba – multimédia jsou po absolvování studia schopni samostatné grafické práce v oblasti volné i užité grafiky, mají zkušenosti s užíváním nových médií (počítačová grafika, video, animace) i klasických grafických technik ve vizuální komunikaci. Spektrum ateliérů, přednášek a seminářů nabízí studentům možnost individuálního zaměření.

Výuka arteterapie ve spolupráci s Institutem intervenční psychoterapie Hradec Králové; foto archiv katedry

Jak již název katedry napovídá, pracoviště je specializováno na textilní tvorbu. Hlavní náplní oboru Textilní tvorba je textilní výtvarnictví se zaměřením na bytové a oděvní textilie,

kresbu, malbu a počítačovou grafiku, představující východiska pro budoucí pedagogickou praxi a samostatnou tvorbu. Praktická příprava se opírá o základní předměty – mezi ně patří ateliérová textilní tvorba, kresba, malba, počítačová grafika, paličková krajka, tkaní, papír a kniha, textilní dílny a didaktika výtvarné výchovy.

Galerie T pravidelně prezentuje studentské práce, pohled do prostor galerie; foto archiv katedry

Katedra výtvarné kultury a textilní tvorby nabízí také obor Uměleckořemeslné textilní disciplíny – studium je zaměřeno na zachování tradičních textilních disciplín, např. krajčářského řemesla, ručního tkaní a dalších předtkalcovských technik v současném autorském oděvu. Cílem studia je připravit budoucí pedagogy, kteří budou toto kulturní dědictví odevzdávat široké veřejnosti formou kurzů na základních uměleckých školách a na středních odborných textilních školách. Praxe se uskutečňuje v Textilním muzeu v České Skalici. Studenti jsou vedeni k poznání tradice a k jejímu propojení se současnou oděvní a textilní tvorbou.

Studenti textilních oborů pravidelně prezentují svou tvorbu na mezinárodních veletrzích a přehlídkách textilu a designu (Německo, Itálie, Španělsko), na těchto přehlídkách i oborových soutěžích pak pravidelně získávají prestižní ocenění. Jako příklad je možno uvést úspěch nejen studentů, ale

i pedagogů na VII. ročníku Bienále české krajky v roce 2015. V kategorii Krajka – volná tvorba byli do soutěže vybráni pedagogové katedry výtvarné kultury a textilní tvorby prof. Marie Vaňková, ak. mal., která získala za soubor objektů (Splynutí, Ty a já, Rodina, Sama – realizace Bc. Věra Prášilová) nejvyšší ocenění „Zlatá palička“. Ocenění v kategorii „Diplom muzea krajky“ získali i pedagogové katedry doc. Vlastimil Vodák, ak. mal. (Do nebe...), doc. Mgr. art. Zuzana Hromadová (Labyrint života) a Mgr. art. Mária Hromadová, ArtD. (Moji nejbližší). Studentka Alice Bedrošová získala nejvyšší ocenění v této kategorii „Zlatá palička“ za dílo Brouci. Ocenění „Diplom muzea krajky“ získaly dvě studentky: Iveta Jará (Rybářův sen) a Rozálie Nádvorníková (Iris). Dalším úspěchem je ocenění Daniely Barochové ve studentské kategorii na 17. Mezinárodní výstavě textilní miniatury „Paměť textilu“ v srpnu 2015. Textilní artefakt Labyrint (2006) sester Zuzany a Márie Hromadových, textilních výtvarnic působících na katedře výtvarné kultury Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, získal na prestižním XII. mezinárodním trienále tkaniny v Lodži (25. 5. – 31. 10. 2007) cennou bronzovou medaili.

Nahoře Janetta Klemensová, *Obilné pole*, lept, 95x240 mm; dole Zdeněk Plíva, *Bor*, 2010, suchá jehla, 23x18 cm; z archivu katedry

Katedra spolupracuje s řadou institucí věnujících se zpracování textilu či prezentaci uměleckořemeslných disciplín. V rámci interaktivních a edukačních programů pro školy i veřejnost, např. v Textilním muzeu v České Skalici nebo ve Skanzenu lidové architektury na Veselém Kopci, jsou studenti kromě jiného připravováni i na pedagogickou činnost. Pravidelnou spoluprací se podařilo navázat po znovuootevření zrekonstruované Galerie moderního umění v Hradci Králové v listopadu 2017, kde mají budoucí učitelé příležitost seznámit se s možnostmi edukačních programů pro pedagogy. Katedra spolupracuje také s pracovišti stejného zaměření v České republice i na univerzitách na Slovensku, v Polsku a v Norsku.

Posluchači výtvarných oborů společně s pedagogy prezentují svou tvorbu na řadě výtvarných přehlídek a výstav. V rámci školní tvorby tak studenti vystavují např. autorské knihy, filmové plakáty apod. Studenti i vyučující katedry se navíc pravidelně účastní prestižních soutěží.

Katedra pravidelně pořádá konference tematicky se vztahující k současné problematice a pojetí výtvarné výchovy, edukačním školním i mimoškolním programům, galerijním animacím apod.

Studenti jsou též zapojováni do kvalitativního výzkumu zaměřeného na změny konceptu ve výtvarné výchově a na synestetické vnímání. Výzkumný materiál studenti pořizují ve fakultních školách a výsledky prezentují v odborném tisku a na konferencích.

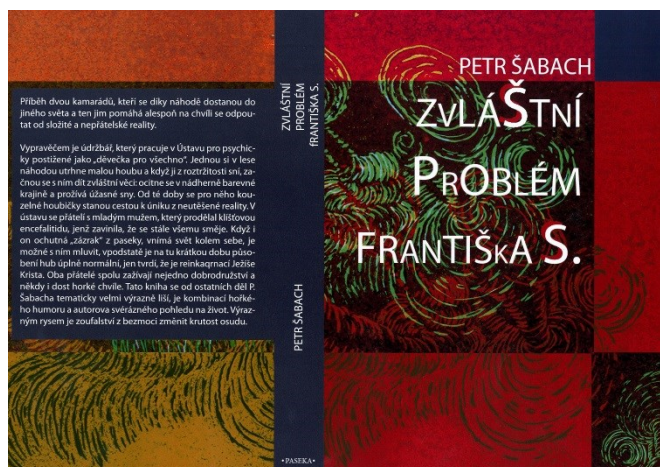
Nedílnou součástí činnosti katedry výtvarné kultury a textilní tvorby je garantování chodu Galerie T při Univerzitě Hradec Králové, která nabízí jak časté přehlídky studentských prací klauzurních, bakalářských a diplomových, tak i souborné přehlídky většinou recipročních výstav spřátelených umělecky zaměřených základních, středních a vysokých škol.

Za zmínku stojí také studentský projekt Galerie P, jehož vznik byl spjat s přestěhováním katedry výtvarné kultury a textilní tvorby do zrekonstruovaného hradeckého pivovaru v roce 2008. Vedle snahy plně využít nové prostory podnítla ustavení Galerie P snaha zviditelnit studentskou tvorbu.

Klima pracoviště katedry výtvarné kultury a textilní tvorby je obohaceno tvůrčím duchem, který je úzce spjat s uměleckou a výstavní činností osobností z řad pedagogů, kteří na katedře působí. Připomeňme několik výstav z nedávného období. Výstava obrazů a grafik „Pobřeží“ představila na začátku listopadu 2016 v pražské Galerii G9 dílo akademického malíře Lubomíra Netušila, který působí na katedře výtvarné kultury a textilní tvorby již řadu let.

Za zmínku jistě stojí výstava „Do prostoru!“ akademického malíře a výtvarného pedagoga Vlastimila Vodáka, který

spolu se svojí ženou, akademickou maličkou Radkou Vodákovou-Šrotovou, vystavoval na přelomu roku 2016/2017 v Nové síni v Praze.

Michaela Mádrová, přebal na knihu, 2012, digitální tisk, 420x297 mm; z archivu katedry

Výstavou „Malé formáty a jiné obrazy“ se na počátku roku 2017 představil v Galerii na Hradě v Hradci Králové další z řad pedagogů katedry, významný grafik a akademický malíř Rostislav Novák. Mezi aktivně vystavující umělkyně působící na katedře patří také akademická malířka Jaroslava Severová, která je mnohonásobnou držitelkou ceny Grafika roku a také laureátkou Ceny Vladimíra Boudníka z roku 2005. Mezi další aktivní výtvarnice patří akademická malířka a výtvarná pedagožka Gabriela Nováková, která opakovaně vystavovala nejen v České republice, ale i v Polsku. Textilní výtvarnice a současná vedoucí katedry výtvarné kultury a textilní tvorby Mária Hromadová představila svou tvorbu v prosinci 2016 v jablonecké Galerii N výstavou nazvanou „Pokračování“. Na katedře výtvarné kultury a textilní tvorby v Hradci Králové působí také Petr Hůza, člen International Academy of Ceramics Geneva Switzerland, který roce 2015 realizoval autorské typografie a ilustrace pro web významné designerské společnosti Hobonichi-Tokyo působící v Japonsku.

Nejen díky těmto osobnostem, které spoluvytvářejí umělecké a odborné zázemí pracoviště, má katedra výtvarné kultury a textilní tvorby v Hradci Králové svým studentům co nabídnout.

Lucie Tikalová

Mgr. Lucie Tikalová působí na katedře výtvarné kultury a textilní tvorby Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové jako odborná asistentka.

ZAJÍMAVÝ VZDĚLÁVACÍ PROJEKT

Oživené učebnice – nový systém neformálního vzdělávání v Múzeu mesta Bratislavy

Myšlienka Oživené učebnice (2016 – 2017) zrela v Múzeu mesta Bratislavy viac rokov a posledné dva sa naplňala obsahom. Nadviazala jednak na existujúcu koncepciu Všetko o múzeu (2011) vytvorenú pre Detský ateliér Múzeum má budúcnosť (2011). Jednak vyplynula z bežných rozprávání s učiteľmi, ktorí mali záujem prepájať konkrétne učivá dejepisu s obsahom desiatich expozícií MMB a zbierkových predmetov. Zároveň zo strany učiteľov boli požiadavky na didaktické materiály s ich využitím na vyučovaní.

Pohľad do priestor Detského ateliéru v Múzeu mesta Bratislavy; foto archiv muzea

Hľadanie týchto paralel nás priviedlo na myšlienku ešte dôslednejšieho využitia autenticity prostredia a prežitia zážitku v múzeu. Našou snahou bolo výučbu dejepisu, ale aj ďalšie interdisciplinárne predmety, obohatiť a prepojiť s lokalitami a objektmi, ktoré sú súčasťou významných historických epoch.

Išlo predovšetkým o hľadanie systému, ktorý by bol jednoduchý, ale nie povrchný, ktorý by odbúral v súčasnosti preceňovanú virtualitu – počítačové hry – a vrátil nás všetkých opäť do reálnej prítomnosti, ktorá je budúcnosťou múzea. Zároveň vytvoril možnosť nevyčerpatelného dopĺňania tém vzdelávacích programov viažucich sa na univerzálne vytvorený základný špeciálny priestor s využitím stien, podlahy, okien.

Ide o priestor s grafickými a umeleckými zvládnutými prvkami: rozsiahlou časovou osou, veľkorozmernými tapetami zobrazujúcimi panovníkov, ktorí vládli na našom území od Sama po Karola I., magnetickými plochami stien, magnetickými maketami zobrazujúcimi dôležité osobnosti dejín a vyobrazenia architektonických objektov, zbierkových pred-

metov, špeciálnymi fóliami na okenných tabuliach. Všetky prvky sú vo vzájomnej interaktivite.

Vytvorili sme komunikujúci priestor, ktorý vťahuje svoje publikum do víru dejín. Popri tom využívame aj trojrozmerné kópie zbierkových predmetov a odevov.

Obálky Oživených učebnic, jež vznikly v Múzeu mesta Bratislavy; foto archiv muzea

K projektu vzniklo päť publikácií, ktoré sú sprievodcom piatich spracovaných tém metódou oživených učebnic: Mária Terézia a my, Prišli k nám Rimanovia, Slovania z Devína, Tajomstvá lekární U červeného raka a Prechádzky s pánom Marquartom. Vznikli so zámerom slúžiť žiakom aj učiteľom v rámci vyučovacieho procesu.

Beáta Husová

PhDr. Beáta Husová je vedúcou oddelenia komunikácie v Múzeu mesta Bratislavy a autorkou rady vzdelávacích programů a projektů.

PROJEKT SPOLUPRÁCE MUZEÍ A ŠKOL

Vzdelávací programy paměťových institucí do škol

Ministerstvo školství, tělovýchovy a mládeže iniciovalo na období od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2018 projekt pokusného ověřování s názvem „Vzdelávací programy paměťových institucí do škol“.

Jeho cílem je ověřit rozsah a dopad využívání vzdelávacích programů muzeí a památníků školami pomocí zážitkové pedagogiky a oživené historie ve společenskovedních předmětech za účelem zkvalitnění výuky. Jde o první spolupráci tohoto druhu mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvem kultury.

V rámci pokusného ověřování by mělo dojít k potvrzení toho, že mimoškolní edukace v paměťových institucích, která

už dnes běžně probíhá formou široké škály nabízených edukačních programů ve většině českých muzeí a která se těší čím dál tím větší oblibě u žáků i učitelů, je plnohodnotným vzdělávacím procesem, který by měl být do budoucna systematicky podporován.

S dalšími informacemi o projektu, jehož koordinátorem je Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, se mohou všichni zájemci seznámit například na webových stránkách této instituce nebo v elektronickém prostředí MŠMT.

(Viz <http://www.npmk.cz/pro-skoly/pokusne-overovani> nebo <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vyhlaseni-pokusneho-overovani-vzdelavaci-programy-pametovych>.)

Do projektu jsou zapojeni učitelé ze 72 vybraných škol, kteří se budou se svými žáky účastnit programů realizovaných na 40 kulturních a paměťových objektech. Součástí projektu bude posuzování kvality edukačních programů vybraných muzeí a památníků.

Lze jen doufat, že chvályhodný projekt se sta-

ne spouštěčem změn k lepšímu, které dají do budoucna vzniknout celé řadě tradičních i moderních podob vzdělávání žáků v paměťových institucích a přispějí k žádoucí systematické podpoře společensky i kulturně prospěšného vztahu mezi školami a muzei.

Kontaktní osoby projektu za NPMK:

Mgr. Kateřina Tomešková, Ph.D., koordinátorka vzdělávacích programů, e-mail: tomeskova@npmk.cz, tel.: 257 533 455, 778 451 568.

Ředitelka Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského:

PhDr. Markéta Pánková, e-mail: pankova@npmk.cz.

Kateřina Tomešková

Mgr. Kateřina Tomešková, Ph.D., koordinátorka představeného projektu, působí v Národním pedagogickém muzeu a knihovně J. A. Komenského v Praze.

ZAJÍMAVÉ PUBLIKACE Z OBORU

VYGOTSKIJ, Lev Semjonovič a PRŮCHA, Jan, ed. *Psychologie myšlení a řeči*. Překlad Jan Průcha. Vydání druhé, upravené (jako komentovaný výběr, celkově v češtině čtvrté). Praha: Portál, 2017. 151 s. ISBN 978-80-262-1258-4.

Průcha, který původní texty doplnil doslovem seznamujícím s osudy Vygotského a jeho díla a vysvětlujícím důvody dnešního zájmu o jeho myšlenky. Čtenářům se tak dostává možnost vytvořit si bezprostřední představu o kořenech současných sociokognitivních teorií, sociálního konstruktivismu a dalších směrů, které L. S. Vygotskij inspiroval. Kniha je určena studentům psychologie, pedagogiky a sociálních věd, psychologům, lingvistům a učitelům.

Lev Semjonovič Vygotskij (1896–1934) pocházel z běloruské Orši. Přednášel psychologii na pedagogických institutech v Gomelu a Taškentu, pracoval v psychologickém ústavu Moskevské univerzity. Své největší dílo *Myšlení a řeč* diktoval už vážně nemocný a bylo vydáno až po jeho smrti. Krátce poté, v období Stalinova teroru, byly jeho práce kritizovány a potlačeny. Od šedesátých let 20. století o ně začal narůstat zájem na Západě a dnes je Vygotskij řazen k nejvýznamnějším vývojovým a pedagogickým psychologům.

MONTESSORI, Maria. *Objevování dítěte*. Překlad Vladimíra Henelová. Vydání druhé, v Portále první, revidované. Praha: Portál, 2017. 351 s. ISBN 978-80-262-1234-8.

Maria Montessori začala svou pedagogickou dráhu prací s dětmi, které trpěly mentálním postižením. Docílila toho, že tyto děti složily zkoušku ze čtení a psaní určenou pro děti bez postižení. To ji podnítilo k tomu, aby svou metodu uplatnila i ve vzdělávání zdravých dětí. Právě tímto obdobím se zabývá kniha *Objevování dítěte*, kterou Maria Montessori napsala na samém začátku své pedagogické výzkumné činnosti. Systém montessoriovské pedagogiky je tu představen jako výsledek autorčina hledání a ověřování nejvhodnějšího způsobu vzdělávání malých dětí nejen ve školách a předškol-

ích zařízeních, ale také v rodině. Vychází z poznávání potřeb malého dítěte, učí rozvíjet jeho přirozené schopnosti a smyslové vnímání. Kniha nejenom, že vysvětluje vědecké základy autorčina přístupu, ale seznamuje i s metodami a nástroji, které rozvoj jednotlivých vloh (jež souvisejí např. s pohybem, vnímáním, psaním, čtením, řečí,

počítáním, kreslením, hudbou či náboženstvím) podporují a usměrňují. Vzdělávání v tomto systému není chápáno pouze jako příprava na školu, ale příprava pro život.

CIHELKOVÁ, Jana. *Nadané dítě ve škole: náměty do výuky pro celou třídu*. Vydání první. Praha: Portál, 2017. 124 s. ISBN 978-80-262-1248-5.

Co je nadání? Jak poznat nadané dítě? Je nadání výhoda, nebo spíše handicap? Co nadané děti ve výuce potřebují a jak jim to poskytnout?

Metodika v knize *Nadané dítě ve škole* odpovídá na tyto otázky stručně, přehledně se zaměřením na praxi. Nabízí učitelům návod, jak nadané dítě rozpoznat, protože to nemusí být vždy úplně

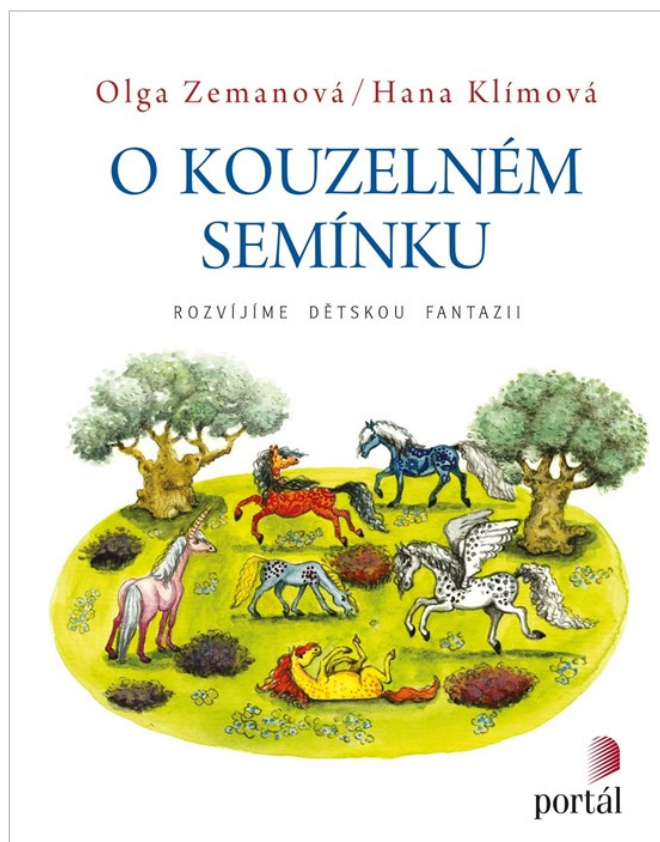
jednoduché, a jak s ním ve výuce pracovat. Rodičům nadaných dětí se může stát vodítkem při výběru školy.

V knize najdete návrhy systémových strategií k zajištění adekvátního přístupu k nadaným dětem, které škola může začlenit do svého vzdělávacího programu, a také zásobník v praxi ověřených aktivizujících učebních metod upravených pro potřeby nadaných žáků, který je určený jednotlivým učitelům k využití v přímé výuce.

Autorka se zaměřuje na rozvoj dovedností učitelů individualizovat výuku pomocí aktivizujících učebních metod. Individualizace výuky je přitom jediným způsobem, jak v praxi realizovat inkluzivní vzdělávání. Proto může být – přestože cílí především na nadané děti – využívána k práci s celým třídním kolektivem.

ZAJÍMAVÉ PUBLIKACE PRO DĚTI

ZEMANOVÁ, Olga. *O kouzelném semínku: rozvíjíme dětskou fantazii*. Vydání první. Praha: Portál, 2017. 58 nečíslovaných stran. ISBN 978-80-262-1262-1.

Vyprávěcí kniha pro děti předškolního a mladšího školního věku je založená především na inspirativních ilustracích doplněných jednoduchými, avšak pečlivě volenými otázkami, díky nimž děti samy rozvíjejí a vyprávějí příběh o kouzelném semínku, nalezeném na cizí planetě. Díky kombinaci ilustrací a doplňujících otázek se děti mohou vydat na cestu do vlastní fantazie, aniž by byly někým ovlivňovány a směřovány.

BEDŘICH, Martin. *Po stopách baroka v Čechách 1648–1740*. Vydání první. Praha: Portál, 2017. 139 s. ISBN 978-80-262-1251-5.

Knížka uvádí mladé čtenáře do světa barokních Čech a představuje jim nejen jejich bohatou kulturu, ale i způsob, jak se tehdy žilo. Děti se v ní seznámí s principy barokního umění, architektury, sochařství, malířství a literatury, se základními historickými událostmi, ale také s tím, jak vypadala města a vesnice, jak probíhaly dobové slavnosti, co se jedlo a jak se lidé oblékali. Krásně ilustrovaná kniha bude děti provázet i na výletech, k nimž dává řadu tipů.

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU KULTURA, UMĚNÍ A VÝCHOVA

Kultura, umění a výchova 2/2017

Nové číslo časopisu *Kultura, umění a výchova*, jež bylo zpřístupněno na adrese www.kuv.upol.cz, zahrnuje celkem čtyři odborné studie a osm zpráv či recenzí (viz dále).

Kromě samotných studií a zpráv obsahuje rovněž informace o zapojení do projektu iniciovaného editory časopisu *Journal of Cultural Research in Art Education*. (Vydavatelem je United States Society for Education through Art, přidružená k celosvětové organizaci INSEA.)

Ideou zmíněného projektu je vzájemné sdílení abstraktů článků zapojených periodik, které by se v určeném období roku 2018 týkaly společného tématu globálních narativů ve výtvarné výchově. Redakce časopisu zve všechny zájemce ke spolupráci na tomto unikátním projektu – ať již v roli autorů, nebo recenzentů. Podrobnosti lze najít na dalších stránkách *Listů* nebo zde: <http://www.kuv.upol.cz>.

Obsah čísla 2/2017:

Petra Šobáňová & Jana Jiroutová: *Bez bariér: globální narativy ve výtvarné výchově* (Call for papers)

Jana Vašíková: *Komparativní analýza kurikula vzdělávacího oboru výtvarná výchova primárního vzdělávání v mezinárodním kontextu* (Studie)

Kateřina Dytrtová: *Fotografie „jako realita“ a „jako fikce“ Analýza projektu „Kontraband“ Taryn Simon v Rudolfinu* (Studie)

Petra Šobáňová: *Podhoubí vzniku Československého komitétu INSEA – historickosrovnávací pedagogická analýza* (Studie)

Dana Raková: *Výtvarná tvorba nevidomých a její prezentace veřejnosti* (Studie)

Eva Směšná: *Česká sekce INSEA 1967–2017* (Recenze)

Eliška Pýchová: *Kvalita ve výtvarné výchově | Zpráva z konferenčního setkání ČS INSEA Kritéria kvality ve výtvarné výchově, České Budějovice 2017*

Pavel Hlubuček: *Ministerstvo kultury a podpora edukačních aktivit v oblasti kulturního dědictví* (Zpráva)

Šárka Kadlecová: *Odhalené kulturní významy rodinného fotoalba* (Recenze)

Jana Randáková: *Sdílená imaginace* (Pozvánka)

Kateřina Tomešková: *Cesta ke kvalitě – Pokusné ověřování „Vzdělávací programy paměťových institucí do škol“* (Zpráva)

Jana Randáková: *Světlo – obraz – zvuk* (Zpráva)

CALL FOR PAPERS – VÝZVA ČASOPISU KULTURA, UMĚNÍ A VÝCHOVA

Bez bariér: globální narativy ve výtvarné výchově

Vážení čtenáři,

časopis *Kultura, umění a výchova* byl přizván k zajímavému projektu, který iniciovali editoři časopisu *Journal of Cultural Research in Art Education* Karen Hutzela a Ryan Shin. Vydavatelem jejich časopisu je United States Society for Education through Art (USSEA), přidružená – podobně jako Česká sekce INSEA – k mateřské organizaci INSEA. Ideou zmíněného projektu je vzájemné sdílení obsahu článků (nebo alespoň abstraktů) zapojených periodik, které by se v určeném období roku 2018 týkaly společného tématu globálních narativů ve výtvarné výchově. Iničiátoři projektu si podle svých slov

uvědomují určitou izolaci, která mezi odborníky z různých zemí panuje i v době Open Access formátů publikací – izolaci plynoucí z jazykové bariéry a ze skutečnosti, že značný objem oborového vědění je publikován v národních jazycích a je tak většinou nedostupný. Záměrem projektu je propojit se alespoň v daném případě a sdílet v síti zapojených periodik abstrakty publikovaných studií na zadané téma.

Rádi se k projektu připojujeme a těšíme se na zapojení našich domácích autorů. Vyhlášeným tématem jsou globální narativy ve výtvarné výchově. Jak ale editoři *Journal of Cultural Research in Art Education* a vyhlášovatelé výzvy k publikování chápou sousloví *globální narativy*?

Jedná se jednak o aktuálně řešená témata ve výtvarné výchově a jednak o témata, jež se diskutují na světové úrovni, mají univerzální platnost a týkají se celé světové komunity výtvarných pedagogů. Narativ může být ale chápán také jako určitá interpretace dějin nebo příběhu, který byl vytvořen člověkem, skupinou lidí nebo populárními médii. Zvláště s větším časovým odstupem lze tyto narativy dobře rozeznávat – například Said (1978) takto podrobil kritice pohled západního světa na historii, politiku a kulturu Orientu a odhalil, že apriorní představy Západu nejenže vytvářejí stereotypní a homogenizující vidění jiné kultury, ale také vytvářejí obraz Evropy jako vyspělého, moderního, racionálního a normálního světa a ospravedlňují tak jeho dominanci. Jako narativ je zde odhalen kolonialistický příběh o vyspělém Západu, který oprávněně kolonizuje zaostalý, nemoderní a primitivní Ne-západ. Saidova dnes již klasická práce postkoloniálních studií navazuje na dílo Foucaulta, Chomskyho nebo Gramsciho a je typickým plodem postmoderního přístupu. Netřeba dodávat, že rozpoznání podobných stereotypů či celých latentních narativů může být velmi nosné v dnešní situaci, kdy jsme nejen v Evropě svědky jak plodného setkávání kultur, tak i jejich třaskavého či tragického střetu.

V edukačním kontextu se v této souvislosti hovoří o skrytém kurikulu, které reprodukuje nejen určitý vzdělávací obsah, ale i soubor neuvědomovaných pravidel a vzorů. Určitý narativ je přítomen i v kurikulárních dokumentech a v obsazích školního vzdělávání a nepochybně může být přínosná reflexe toho, jaké ideje, postoje nebo ideologie jsou jimi reprodukovány.

Jak editoři Karen Hutzela a Ryan Shin upozorňují, narativy jsou tvárné, můžeme je měnit nebo zcela přepisovat. Tato výzva k publikování je tak zároveň výzvou k přezkoumání narativů skrytých ve výtvarné výchově a k nové interpretaci výtvarné edukace pohledem různých kultur či skupin lidí. Liší se nějak sdílené narativy ve výtvarné výchově od narativů dominantních? Jsme si jich vůbec vědomi? Existuje něco jako globální výtvarně-pedagogický narativ rozpoznatelný z perspektivy jiných vzdělávacích oborů?

Téma čísel různých časopisů po celém světě monotematicky zaměřených na tento problém nás má přimět k tomu, abychom upírali svůj pohled ven, za vlastní hranice, a zároveň reflektovali dění uvnitř. Dnešek je specifický tím, že se na jednu stranu potýkáme s globálními problémy a mnohdy také s rozpory plynoucími z rozdílných názorů na svět a z existujících odlišných ontologických diskurzů, na druhou stranu jsme nuceni reflektovat také vlastní vžitě postoje týkající se regionální historie a oborového poznání v tradici té které konkrétní země. Prostřednictvím této výzvy k publikování se snažíme najít nové a otevřené přístupy ke globálním jevům a chceme se navzájem seznámit s kritickými a teoretickými postoji výtvarných pedagogů – coby pedagogů globálních – k této problematice.

Všichni zájemci jsou proto zváni k tomu, aby se podělili o své „globální narativy“, ať již se týkají celosvětově aktuálních problémů vzdělávání, možných obav a řešených témat, nebo reflektují výtvarně-pedagogické přístupy ke globalizaci či nově formulují proměňující se komunikační možnosti umělecké a vizuální kultury (Karen Hutzela a Ryan Shin nás odkazují na autorky Delacruzeovou, 2009, a Meskimmonovou, 2010).

Autoři mohou v rámci tohoto zadání řešit následující otázky: Jaké globální narativy jsou přítomny ve výtvarné výchově? Jak mohou výtvarní pedagogové řešit globální narativy a příběhy v rámci své výuky nebo svého výzkumu? Jaké aktuální a nově vznikající narativy v současné době zasluhují pozornost na globální úrovni? Jak můžeme naši výuku zaměřit na aktuální globální narativy, vyučovat v jejich duchu a pro jejich potřeby?

Mohou se v rámci výuky dostat jednotlivé narativy do rozporu? Mohou dominantní narativy narušovat či destruovat příběhy jednotlivců?

Jak můžeme interpretovat a předávat globální narativy, jak můžeme pracovat s nimi a s příběhy ostatních?

Jakou roli hraje výtvarný pedagog v době globálních konfliktů a problémů vznikajících na pozadí vysoce rozdílných sociálních, politických, kulturních a náboženských ideologií

a praktik? Jakým způsobem můžeme využít globální vizuální kultury a sociálního networkingu za účelem řešení globálních narativů?

Jak můžeme řešit nebo vytvářet nestranné globální narativy zaměřené na globální inkluzi, diverzitu a spravedlnost?

Jak mohou teorie nebo kritické přístupy jiných disciplín ovlivnit a řešit otázku globálních narativů ve výtvarné výchově?

Vážení čtenáři, těšíme se na příspěvky řešící tyto a další naléhavé otázky. Výzvu k publikování v anglickém jazyce najdete pod článkem, stejně jako časový plán přípravy monotematického čísla.

Petra Šobáňová & Jana Jiroutová,
redaktorky časopisu *Kultura, umění a výchova*

Použitá literatura:

DELACRUZ, E. M. 2009. Mapping the terrain: Globalization, art, and education. In: DELACRUZ, E. M., A. ARNOLD, M. PARSONS & A. KUO, eds. *Globalization, art, and education*, pp. x–xviii. Reston, VA: National Art Education Association.

MESKIMMON, M. 2010. *Contemporary art and the cosmopolitan imagination*. New York: Routledge.

SAID, E. W. 1978. *Orientalism*. New York: Vintage Books.

Časový plán přípravy monotematického čísla:

Zveřejnění výzvy k publikování: podzimní číslo časopisu *Kultura, umění a výchova*, listopad 2017

Příjem studií v českém nebo slovenském jazyce: do 28. února 2018

Redakční posouzení textů a jejich výběr do recenzního řízení: do 5. března 2018

Recenzní posouzení textů dvěma anonymními recenzenty: do 31. března 2018

Úpravy textů dle požadavků recenzentů: do 14. dubna 2018

Publikování studií v monotematickém čísle: duben 2018

Do monotematického čísla budou přijímány pouze texty na zadané téma, ostatní texty může redakce zařadit do dalších čísel časopisu. K recenzování budou přijímány výhradně studie na vynikající jazykové úrovni, odbornou úroveň oboustranně anonymně posoudí vždy dva recenzenti. Autorům doporučujeme doplnit článek obsažnějším abstraktem v anglickém jazyce, v němž by představili nejen své záměry a obsah článku, ale i hlavní závěry svého výzkumu. Právě tento abstrakt bude sdílen do sítě zapojených časopisů.

Koordinátoři projektu (a editoři časopisu *Journal of Cultural Research in Art Education*; USSEA, přidružení k InSEA): Karen Hutzal a Ryan Shin, Division of Art and Visual Culture Education, University of Arizona, Tucson, Arizona, USA

Editorka monotematického čísla v ČR: Petra Šobáňová, chief editor of the journal *Kultura, umění a výchova* (Department of Art Education, Faculty of Education, Palacký University, Olomouc, Czech Republic)

CALL FOR PAPERS

Borderless: Global Narratives in Art Education

Who are we in relationship to other cultures and countries? What issues in art education are potent across the world? How can art educators address and teach with a narrative of “being global”? This issue’s theme, *Borderless: Global Narratives in Art Education*, challenges us to look outward as we reflect inward. When facing global issues and divisions on top of contestation about worldviews and ontological discourses, we are challenged to reflect on our established views about and beyond local or regional history and knowledge. Therefore, seeking new and open-ended approaches to globalization, this call for papers seeks art educators’ critical and theoretical explorations and responses as global educators. We invite authors to share global narratives that address globalizing educational issues, concerns, and problems, both reflecting on their art educational approaches on globalization and reiterating the transforming and/or communicative opportunities of art and visual culture (Delacruz, 2009; Meskimmon, 2010).

Narrative (inquiry) is an interpretation of history or stories created by a person, groups of people, or popular media. Said’s (1978) criticism from decades ago, for example, on the development of Western historical, political, and cultural views on the East informs that Orientalism as a narrative serves and justifies the West’s dominance. Curriculum as a narrative might also reflect the idea and viewpoint of selected groups, views, and ideologies. However, narratives are flexible. They can be changed or rewritten. Therefore, we invite revision and counter-interpretation against particular cultures, people, and viewpoints. As art educators, what are your constructed narratives, and how are they developed or critically challenged dominant stories? When forming new narratives on a global context, we encourage authors to share their critical and/or successful narratives towards the traces, emerging issues, or future vision of globalizing art education.

For this theme, some of the following questions might be addressed:

What are global narratives for art education?

How can art educators address global narratives or stories in our teaching and research?

What are emerging narratives that demand global focus and attention?

How can we teach with, about, and for emerging global narratives?

Can narratives compete and conflict with each other on global teaching and learning?

In what ways are dominant narratives contributing to damaging single stories?

How do you interpret, communicate, and work with others’ global narratives or stories?

What is the role of art educators in the age of globalizing conflicts and issues based upon highly contrasting and contesting social, political, cultural, and religious ideologies and practices?

How can global visual culture and social networking be explored to address global narratives?

How can we address or create equitable global narratives toward global inclusion, diversity, and justice?

How can theories or critical approaches from other disciplines inform and address global narratives in art education?

References:

DELACRUZ, E. M. 2009. Mapping the terrain: Globalization, art, and education. In: DELACRUZ, E. M., A. ARNOLD, M. PARSONS & A. KUO, eds. *Globalization, art, and education*, pp. x–xviii. Reston, VA: National Art Education Association.

MESKIMMON, M. 2010. *Contemporary art and the cosmopolitan imagination*. New York: Routledge.

SAID, E. W. 1978. *Orientalism*. New York: Vintage Books.

Project Coordinators (and co-editors of the *Journal of Cultural Research in Art Education*; USSEA, an affiliation of InSEA): Karen Hutzal and Ryan Shin, Division of Art and Visual Culture Education, University of Arizona, Tucson, Arizona, USA

Co-editor in the Czech Republic: Petra Šobáňová, chief editor of the journal *Kultura, umění a výchova* (Department of Art Education, Faculty of Education, Palacký University, Olomouc, Czech Republic)

POZVÁNKA DO MUZEA

Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih

Od 25. 10. 2017 do 31. 7. 2018,
místo konání: Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno.

Cílová skupina: Výstavy oddělení Dětské muzeum MZM oslovují širokou veřejnost, zejména rodiny s dětmi a školní skupiny (MŠ, 1. a 2. stupeň) ZŠ. Tyto výstavy rovněž navštěvují volnočasové organizace, skupiny se zdravotním znevýhodněním i senioři. Dále studenti SŠ a VŠ muzeologických, pedagogických či uměnovědných oborů (náslechy ve výukových programech, oborová praxe – spolupráce při přípravě či v průběhu výstavy).

Pohled do výstavy *Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih*;
foto archiv Moravského zemského muzea

Ústřední myšlenkou výstavního projektu je zábavnou, narativní i vizuální formou představit původní autorskou literární tvorbu přímo určenou pro děti a mládež a to jak českou, tak světovou od minulých staletí a desetiletí do současnosti.

Základní koncepci výstavy tvoří žánrová struktura. Smyslem je, aby se dětský čtenář dokázal lépe orientovat v oblasti literatury a podpořil se jeho zájem o četbu.

Výstava připomene jednak velká opakovaně vydávaná díla, ke kterým se vrací další a další generace čtenářů, ale také tvorbu z posledních let. Návštěvníci zjistí, kdo je tou dívkou s nelichotivým jménem Analfabeta Negramotná a setkají se s proslulými literárními postavami, jako je Pinocchio, Pipi Dlouhá punčocha, Robinson Crusoe, Alenka, Železný muž nebo Dlouhý, Široký a Bystrozraký. Dále se dozví, kde se zrodily pohádky, jak vzniká komiks, co je to dobrodružná literatura, bajka či kaligram, složí si vlastní verše nebo zdramatizují jednoduchý příběh.

Představí se i významné osobnosti v oblasti literární tvorby pro děti a mládež, které mají přímou návaznost na náš region a město Brno: Jiří Mahen, Rudolf Těsnohlídek, Jan Skácel,

Ivan Blatný, Josef Věromír Pleva, Ondřej Sekora, Alois Mikulka, Zuzana Renčová Nováková, Arnošt Goldflam, Pavel Čech a Petr Sís.

Čtení je pro rozvoj paměti, kreativního myšlení, představivosti, formování postojů i osobnostní a emocionální stránky dětí velmi důležité. Jaké zajímavé knížky pro děti nabízejí v knihkupectvích a jaké čekají na své znovuoobjevení dětskými čtenáři v knihovnách? O knižní tipy na vhodnou četbu pro děti a mládež se s vámi v doprovodném materiálu k výstavě podělí odbornice zabývající se problematikou literatury pro děti a mládež a dětského čtenářství.

Pohled do výstavy *Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih*;
foto archiv Moravského zemského muzea

V rámci výstavy bude realizována celá řada doprovodných programů, výtvarné a dramatické dílny, besedy s autory pro širokou veřejnost, scénické čtení a výukové programy pro školy. Součástí výstavy jsou interaktivní prvky, stylizované scény, didaktické pomůcky a hry.

Sylva Brychtová

Mgr. Sylva Brychtová je vedoucí Dětského muzea
Moravského zemského muzea v Brně

CALL FOR PAPERS

Session Celebrating Female Agency in the Arts

New York, 26–27 Jun 2018

Deadline: Jan 10, 2018

Public Agency in Private Spaces: Politics, Painting, and Patronage in the Long Eighteenth Century

Christie's Education Symposium 2018: Celebrating Female Agency in the Arts

Scholars across disciplines have long probed the relationship between politics and art in the public sphere in the long eighteenth century—the tumultuous, seminal historical period that saw the rise of the Enlightenment, modern systems of representative democracy, and, eventually, the Industrial Revolution. Yet, to date, scholarship of this period has largely failed to notice female artists and patrons, despite their omnipresence in public shows and frequent initiation of substantial commissions. Similarly, political history has overlooked non-royal women, despite their strong influence as the wives, mothers, and sisters of politicians.

This interdisciplinary panel explores ways in which elite women wielded power through the active fusion of politics and art. Domestic and other private spaces often provided fertile ground for the cultivation of wide-ranging artistic production. In these spaces, women made decisions that both mirrored and diverged from the (often public) actions of their male contemporaries. They exercised their own, distinct agency to establish relationships with male and female artists and designers, to initiate commissions, and to oversee these projects, most of which were undeniably infused with cultural, social, national, and even international politics.

We seek papers that work to reveal women's central role as patrons and artists at this key moment in time, when the nature of politics itself was changing—and, with it, the production of art.

Contributors might consider a wide range of female patrons and artists, and the historical context of their activities. Topics might include: the ways in which female sitters fashioned political personae through portraiture; the commissioning of original artworks or the production of copies for domestic interiors; gendered dynamics of the art market; or elite women's growing engagement with methods of print artistry. We see this topic as a transnational story, and encourage approaches that upend prevailing narratives regarding individual works of art.

Organized by Laurel O. Peterson, Yale University and Paris Spies-Gans, Princeton University

Proposals for 20-minute papers, consisting of an abstract of 250–300 words and a brief bio of the presenter, should be

submitted by January 10, 2018, to laurel.peterson@yale.edu and spies@princeton.edu.

CALL FOR PAPERS

Music and image

Canterbury, 9–12 Jun 2018

Music and image in cultural, social and political discourse

One of the most distinctive features of any cultural, social and/or political movement is its soundtrack—to the point where the music and its associated iconography may outlive the message for later generations. With or without words, the music and images accompanying social and cultural change are often their most powerful bequests to contemporary culture.

The annual conference of Association RIdIM welcomes proposals for papers which make a contribution to our ongoing discussion of music and image in cultural, social and political discourse.

The official language of the Conference is English. Papers are limited to thirty minutes in length, allowing time for questions and discussion.

Proposals should be submitted electronically, from the Conference website (<http://ridim.org/application-form-ridim-conference-2018-canterbury/>), no later than Monday 8 January 2018.

The Programme Committee will make its final decision on the abstracts by 1 February 2018, and contributors will be informed immediately thereafter. Further information about the programme, registration, travel and accommodation will be available on the Conference Website.

CALL FOR PAPERS

Multiplied and Modified

Warsaw, 28–29 June 2018

Multiplied and Modified.

Reception of the Printed Image in the Fifteenth and Sixteenth Centuries

International conference, University of Warsaw and the National Museum in Warsaw

Deadline: 15 January 2018

The production of printed image consists of a multiplication of a particular design, whereas the consumption and reception of single impressions often involve various modifications. Multiple, but virtually identical woodcuts or engravings reproduce and thus disseminate the original composition,

while at the same time they have lives of their own. **They** have been placed in various contexts, coloured, trimmed, framed, pasted into books and onto other objects. The place of prints in both visual and material culture of the fifteenth and sixteenth centuries is a continuously growing field in recent scholarship. However, these studies usually focus on the most prominent centres of production situated in Italy, the Low Countries, France and the Empire. The principal aim of the conference Multiplied and Modified. Reception of the Printed Image in the Fifteenth and Sixteenth Centuries is to contribute to the research on the beginning and early development of the graphic arts from the perspective of the beholder, while broadening geographically the field of inquiry, i.e. by shifting the emphasis to the regions of Central Europe, the British Isles, the Iberian Peninsula, Dalmatia, as well as considering the reception of the European prints on other continents.

Possible topics include but are not limited to:

Practices of consumption of printed images (owners and beholders, reasons for their interest in printed images; collecting and connoisseurship; printed images in public spaces and in households)

Printed images in the early modern iconography and contemporary written sources

Print market, copyright and censorship; printed images in confessional disputes

Reproductive function of printed images and modifications, adaptations and transformations of original designs, matrices and single impressions

Printmaking and bookmaking (role of illustrations in printed books as compared with handwritten illuminated codices; illustrated books and broadsheets, written commentaries to woodcuts and engravings)

We invite proposals from scholars of all disciplines working on the history of print culture.

Please e-mail an abstract of no more than 300 words to Magdalena Herman (multipliedandmodified@uw.edu.pl) by January 15, 2018.

Along with your abstract please include your name, institution, paper title and a brief biography of no more than 200 words. Successful applicants will be notified by February 19, 2018.

CALL FOR PAPERS

Connecting across Europe

Hannover, 13–15 Sep 2018

Connecting across Europe? Ceiling Painting and Interior Design in the Courts of Europe around 1700

Place: Hannover-Herrenhausen

International Symposium organized by "The Corpus of Baroque Ceiling Painting in Germany" (CbDD) from Ludwig-Maximilians-Universität in Munich and Bavarian Academy of Sciences and Humanities in cooperation with Institute of History of Art and Musicology – IKM of the Austrian Academy of Sciences (ÖAW), "The Research Group for Baroque Ceiling Painting in Central Europe" (BCPCE), and Landeshauptstadt Hannover, Herrenhäuser Gärten.

CALL FOR PAPERS

The Cultural Heritage of Europe @ 2018

Paris, 4–6 Jun 2018

International Conference organized by LabEx "Écrire une Histoire Nouvelle de l'Europe", University Paris-Sorbonne

Concept: Michael Falser, visiting professor, University Paris-Sorbonne (2018) with Dany Sandron, professor, University Paris-Sorbonne

Today's globalized concept of cultural heritage is often understood as a product of European modernity with its 19th-century emergence of territorially fixed nation-states and collective identity constructions. Within the theoretical overlap of the disciplines of history (of art), archaeology and architecture cultural properties and built monuments were identified and embedded into gradually institutionalized protection systems. In the colonial context up to the mid-20th century this specific conception of cultural heritage was transferred to non-European contexts, internationalized in the following decades after the WWII and taken as universal.

Postcolonial, postmodern and ethnically pluralistic viewpoints did rightly question the supposed prerogative of a European Leitkultur. Only rather recently did critical heritage studies engage with the conflicting implications of progressively globalized standards of cultural heritage being applied in very local, non-European and so-called 'traditional' contexts. However, in order to bridge what academia often tends to essentialize as a 'Western' and 'non-Western' divide of opposing heritage conceptions, a more balanced viewpoint is also needed in order to update the conceptual foundations of what 'cultural heritage of/ in Europe' means today.

Abstracts with name and affiliation of the speaker, title and 200 words abstract of the presentation are due with the deadline of 10 November. Candidates will be notified on 30 November 2017.

The proposals for papers should be sent to: patrimoine.europe2018@gmail.com

CALL FOR PAPERS

Studia Paedagogica 4/2018

Téma: Digital youth and their ways of learning

Editoři: Ola Erstad and Jiří Zounek

The forthcoming monothematic issue of *Studia Paedagogica* will focus on the opportunities and challenges of digital technology and youth learning in various contexts and learning environments. In relation to education, this theme can be perceived from many different perspectives and treated using many theoretical frameworks and methodological approaches.

This monothematic issue of *Studia Paedagogica* will be published in English in December 2018. The deadline for abstracts is 28th February 2018. Full texts are to be sent to the e-mail address studiapaedagogica@phil.muni.cz no later than 30th April 2018. Articles should be written in English and meet the requirements mentioned in the instructions for authors on the journal's web page. Papers will be submitted to a peerreview process which will enable the staff to select papers for publication. You can find more information at: <http://www.studiapaedagogica.cz>.

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU ORBIS SCHOLAE

Orbis scholae 3/2016

Toto monotematické číslo je zaměřené na téma *School tracking: diverse mechanisms, effects and policy responses*.

Editoři D. Greger a A. Gamoran do něj zařadili tyto studie: Recent developments in school tracking practices in Germany: An overview and outlook on future trends (M. Becker, M. Neumann, H. Dumont), Curricular differentiation and stratification in Australia (L. B. Perry, S. Lamb), Trends in educational fluidity after the fall of socialism in the Czech Republic (T. Katrňák, N. Simonová). Empirické studie: Head teacher's social support, personality variables and subjective well-being of Slovak primary teachers (A. Janovska, O. Orosova, J. Janovsky).

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA

Sociální pedagogika 1/2017

Nově vydané číslo časopisu obsahuje tyto studie: Volný čas ve výzkumném diskursu v konsekvencích témat sociální pedagogiky (V. Kolaříková, J. Němec), Citizenship Education

Cultivating a Critical Capacity to Implement Universal Values Nationally (K. Twarog), Moving Toward an Inclusive Education System: Lessons from the U. S. and Their Potential Application in the Czech Republic and Other Central and Eastern European Countries (B. Abery, R. Tichá, L. Kincade), Sklony ke konformitě jako potenciální sociální limit rozvoje nadání žáků (I. Kočvarová, E. Machů), Spiritualita u studentů sociální pedagogiky a dalších oborů pomáhajících profesí (O. Vávra, S. Vávrová, O. Pechová).

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU PEDAGOGIKA

Pedagogika 2/2017

Nové číslo časopisu *Pedagogika* nabízí následující stati: Kooperativní učení ve výuce: teorie – výzkum – realita (H. Kasíková), Formativní hodnocení v praxi české základní školy (V. Laufková), Hnutí Camphill na pozadí sociálněpedagogické reformy počátku minulého století (Š. Klímová), Úvod do aproximálního numerického systému (M. Plassová, I. Stuchlíková, M. Vavrečka).

NOVÉ ČÍSLO PEDAGOGICKÉ ORIENTACE

Pedagogická orientace 2/2017

Číslo nabízí následující odborné studie: Proměny práce školních psychologů v proinkluzivně naladěných školách (B. Lazarová, L. Hloušková, M. Pol, K. Trnková), Morální distres školních psychologů (J. Mareš), Swedish School Development and Inclusive Learning Environments: A Single Case Study (M. Öhman).

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU E-PEDAGOGIUM

E-pedagogium 1/2017

E-pedagogium nabízí čtenářům tyto odborné studie: Čo sú sociálne vedy, nejednoznačnosť a veľká variabilita významu pojmu sociálno (P. Ondrejko), Kontroverze humanismu a jeho dědictví v sociálních vědách a v pedagogice (J. Kořa, M. Strouhal), Problém metody morálních dilemat v etické výchově (J. Hábl, J. Polinský), Učitelské sebepojetí – podněty k auto-evaluaci a výzkumu (H. Lukášová), Zvládání stresu a syndrom vyhoření u učitelek a učitelů ZŠ (I. Smetáčková, E. Vondrová, P. Topková), Vztah životní spokojenosti a jejích složek s osobnostními charakteristikami u studentů učitelských oborů (L. Křeménková, J. Kvintová, M. Pugnerová),

Formativní hodnocení v zahraničí a v České republice (V. Laufková), Širší souvislosti školního prospěchu z matematiky (H. Vomáčková, D. Cihlář), Pedagogika a performativní řečové akty (J. Sůsa), Specifika v porozumění orální řeči u dětí předškolního věku mateřské školy logopedické a mateřské školy běžného typu (R. Mlčáková), Situace rodičů neslyšících dětí – rozhodování pro kocheární implantaci (P. Pitnerová, P. Reová), Možnosti hodnocení pragmatické roviny komunikace u dětí s poruchou autistického spektra – výsledky dílčího šetření (K. Vitásková, L. Šebková, L. Schwarzová), EMBU a jeho verzie ako nástroje na meranie vzťahovej väzby (G. Rozvadský Gugová), Znalosti o epilepsii a sebedůvěra studentů učitelství a učitelů

OHLÉDNUTÍ ZA PROBĚHLÝMI AKCEMI A UDÁLOSTMI

Česko-německá konference
Deutsch Tschechische Konferenz

Umělecké vzdělávání a společnost
Kulturelle Bildung und Gesellschaft

22.–23. 11. 2017
Goethe-Institut, Praha

Rosteme s kulturou
Kultur macht stark

Srdečně vás zveme na Česko-německou konferenci o uměleckém vzdělávání v ČR a SRN.

www.umeleckevzdelavani.cz

(K) čemu učit ve škole:

vybrané problémy kurikula v oborovědidaktických souvislostech

Konferenci pořádá Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity.

Konference se uskuteční ve čtvrtek 14. prosince 2017 od 10:00 do 16:00 v prostorách Pedagogické fakulty MU (budovy Poříčí 7/9).

Cíle konference

Konference má tentokrát reagovat na skutečnost, že problémy kurikula – zejména vymezování a zdůvodňování cílů a obsahů školního vzdělávání – se opět dostávají na okraj zájmu, což kontrastuje s tím, jak intenzivně jsou diskutovány ve veřejnosti (např. mezi rodiči, představiteli různých uskupení apod.). Kapacity pro tvorbu kurikula na státní úrovni (reprezentované především Národním ústavem pro vzdělávání) se jeví jako téměř anulované, takže není divu, že posiluje tvorba kurikula zespoda a vznikají různá „stínová kurikula“ a vyjednává se jejich vztah ke kurikulu tzv. oficiálnímu. Tyto aktivity mohou být vítané, stejně jako problematické, a tím spíše je vhodné nabídnout na konferenci prostor pro jejich prezentaci a analýzu.

Call for Papers

Useful Symbiosis II Visual Culture in Interactions

International Conference

22.—23. 11. 2017
Ostrava, Czech Republic

Department of Art Education
of the Faculty of Education of the University of Ostrava
in cooperation with the Faculty of Fine Arts
of the University of Ostrava

Follow us on Facebook: 1url.cz/2tUXA

Katedra výtvarné kultury Pedagogické fakulty Univerzity
J. E. Purkyně v Ústí nad Labem Vás srdečně zve
na slavnostní křest knihy

Působit, klást překážky, vyjít vstříc

Rozhovory s výtvarnými umělci
na téma jak učit umění

6. 12. 2017

v 15 hodin, Veřejný sál Hraničář,
Ústí nad Labem. Knihu uvedou autorky
knihy doc. Mgr. Jitka Géringová, Ph.D.
a PhDr. Iva Mladičová, Ph.D.

Aleš Veselý
Stanislav Kolíbal
Milan Knížák
Adéla Matasová
Kurt Gebauer
Jitka Svobodová
Magdalena Jetelová
Miloš Šejn
Jindřich Zeithaml
Jiří Kovanda
Jiří David
Margita Titlová Ylovsky
Martin Mainer
Michal Gabriel
Milena Dopitová
Federico Díaz

Publikace vznikla za
podpory projektu SGS
v rámci specifického VŠ
výzkumu na PF UJEP.

VYBRANÉ VIDĚNÍ

POZICE A STRATEGIE VÝTVARNÉ TVORBY V PROCESU VZDĚLÁVÁNÍ

JAKUB ČERMÁK / JAKUB DLABAL /
MIROSLAV HAŠEK / VLADIMÍR
HAVLÍK / EVA HNATOVÁ / MICHAEL
HON / ZUZANA HORONYOVÁ /
HELENA HINGAROVÁ / PETR
KAMENICKÝ / PETR KUNČÍK /
SANDRA MAJEROVÁ / HELENA
MÁLKOVÁ / ALENA MAREŠOVÁ /
ANNA MARTÍNKOVÁ / VERONIKA
NOVÁKOVÁ / JAN PFEIFFER / ANDREA
PIAČKOVÁ / EMÍLIA RIGOVÁ / LENKA
SOUKUPOVÁ / DOMINIKA ŠIMKOVÁ /
MAGDALENA ŠTASTNÍKOVÁ /
MARGITA TITLOVÁ YLOVSKY /
MARTIN VELÍŠEK / VÍT VODENKA

Výstavní program Galerie Emila Filly v Ústí nad Labem
pro rok 2017 je realizován s podporou těchto institucí:
Ministerstvo kultury České republiky,
Magistrát města Ústí nad Labem,
Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně
v Ústí nad Labem

— KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY,
PEDAGOGICKÁ FAKULTA, UNIVERZITA
PALACKÉHO, OLOMOUČ
— KATEDRA VÝTVARNÉ KULTURY,
PEDAGOGICKÁ FAKULTA, UNIVERZITA
J. E. PURKYNĚ, ÚSTÍ NAD LABEM
— KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY,
PEDAGOGICKÁ FAKULTA, MASARYKOVA
UNIVERZITA, BRNO
— KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY,
PEDAGOGICKÁ FAKULTA, UNIVERZITA
KARLOVA, PRAHA
— KATEDRA VÝTVARNEJ KULTÚRY,
PEDAGOGICKÁ FAKULTA, UNIVERZITA
MATEJA BELA, BANSKÁ BYSTRICA

Vernisáž výstavy proběhne ve středu 6. prosince
2017 od 18 hodin v Galerii Emila Filly v Ústí nad
Labem a uvede ji Miroslav Hašek, vedoucí Katedry
výtvarné kultury Pedagogické fakulty UJEP
a ředitelka Galerie Emila Filly Eva Mráziková.

Výstava potrvá do 25. ledna 2018.

Otevírací doba: út-pá 10-18 hodin, so 13-17 hodin

Galerie Emila Filly - prostory Severočeské
armaturky, Jateční 49, 400 01 Ústí nad Labem
Tel: +420 776 069 138; www.gef.cz

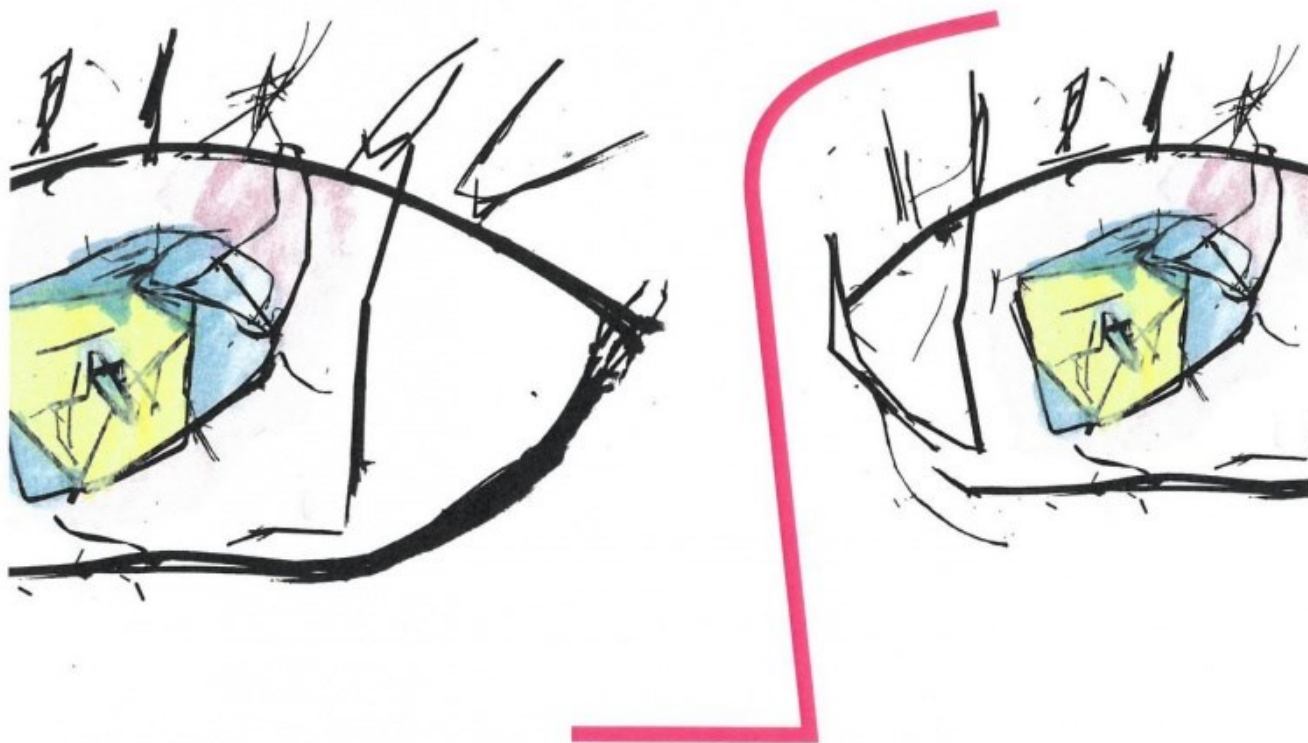
Katedra výtvarné kultury Pedagogické fakulty
Univerzity Jana Evangelisty Purkyně
v Ústí nad Labem - České Mládeže 8, 400 96,
Ústí nad Labem
Tel: +420 475 283 863; www.pf.ujep.cz/kvk,
www.kaveka.cz

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY, OLOMOUCKÝ KRAJ, MĚSTO ŠTERNBERK,
STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, SPOLEČNOST JANA ZRZAVÉHO O.P.S.ZUŠ MILOSLAVA STIBORA OLOMOUC

ZVOU NA

VÝSTAVU ÚSTŘEDNÍHO KOLA 13. SOUTĚŽNÍ PŘEHLÍDKY VÝTVARNÉHO OBORU
ZÁKLADNÍCH UMĚLECKÝCH ŠKOL ČESKÉ REPUBLIKY „OČI DOKOŘÁN 2017“

tentokrát s podtématem SKRÝVÁNÍ - ODKRÝVÁNÍ

OČI DOKOŘÁN 2017

6. 10. 2017 - 20. 9. 2018
PROSTORY BÝVALÉHO AUGUSTINIÁNSKÉHO KLÁŠTERA VE ŠTERNBERKU
SLAVNOSTNÍ VERNISÁŽ V PÁTEK 6. 10. 2017 V 15.00 HODIN V KULTURNÍM DOMĚ VE ŠTERNBERKU

VÝSTAVA SE KONÁ POD ZÁŠTITOU HEJTMANA OLOMOUCKÉHO KRAJE LADISLAVA OKLEŠTKA,
PRIMÁTORA STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE DOC. MGR. ANTONÍNA STAŇKA, PH.D.
A ING. STANISLAVA ORSÁGA, STAROSTY MĚSTA ŠTERNBERKA

VÝSTAVU FINANČNĚ PODPŮRILI: MŠMT, STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, OLOMOUCKÝ KRAJ
VÝSTAVA JE PŘÍSTUPNÁ PO PŘEDCHOZÍ TELEFONICKÉ DOMLUVĚ NA TEL. Č. 604 591 340 NEBO NA HANDKE@SEZNAM.CZ
„OKO“ - kniha státního sdružení, Lucie CHYTILOVÁ, 6 let, ZUŠ Haj ve Slezsku

PROUD TO BE
AN ART
TEACHER
IN 2018

INSEP SO LET

InSEA is an international community dedicated to advocacy, networking and the advancement of research in art education. InSEA believes that the theory and practice of arts education must be underpinned by a strong research evidential base. The Board support members of InSEA to promote cross-cultural and multi-cultural research in art education and related fields. To facilitate interaction and information exchange between InSEA members engaged in research, we would like your help identifying current art education research projects and significant publication. Our intermediate goal is to develop a database that showcases art education research projects around the world that are ongoing or completed after 2006. Publications or websites in various languages are welcomed as long as an English abstract of the article or website is provided. Larger scale collaborative research, theory and practice based projects are particularly welcomed.

InSEA je mezinárodní komunitou zaměřující se na podporu výzkumu ve výtvarné výchově a sdružování odborníků. Je přesvědčena, že teorie a praxe výtvarné výchovy se musí opírat o silnou bázi výzkumných šetření. Usiluje o udržování mezikulturního a multikulturního výzkumu ve výtvarné výchově a souvisejících oborech. Cílem je usnadnit interakci členů organizace InSEA a výměnu informací mezi všemi, kdo se zabývají výzkumem. Cílem je rovněž identifikace aktuálních výzkumných projektů ve výtvarné výchově a současných významných publikací. Jedním z úkolů InSEA je vytvořit databázi, která eviduje výzkumné projekty ve výtvarné výchově na celém světě, které v současné době probíhají nebo byly dokončeny po roce 2006. Vítány jsou publikace a webové stránky v různých jazycích za předpokladu, že obsahují anotaci článku nebo webovou stránku v angličtině. Obzvláště žádanými jsou rozsáhlé kolektivní výzkumy a projekty vycházející z teorie a praxe oboru.

Výzva k zasílání informací a pozvánek do Listů České sekce INSEA

Listy České sekce INSEA jsou v elektronické podobě volně distribuovány všem členům spolku. Čtenáři z řad členů České sekce INSEA a široké odborné veřejnosti se mohou těšit na zprávy o činnosti výboru, o dění v INSEA ve světové a regionální perspektivě, ale i o širším oborovém dění. Zveřejňujeme zprávy o plánovaných i uskutečněných konferencích, výzvy k publikování, anotace nově vydaných metodických a odborných publikací nebo informace o akcích různých oborových subjektů. Zájemci mohou redakci zasílat informace týkající se těchto okruhů:

- pozvánky (na konference a další oborové akce, na vzdělávací semináře, na edukační programy k výstavám),
- zprávy (z konferencí, kolokvií, seminářů),
- anotace nových knih a aktuálně vydávaných časopisů z oblasti expresivních oborů v čele s výtvarnou výchovou, pedagogických věd včetně muzejní pedagogiky, školství a dalších příbuzných oborů,
- náměty na činnost České sekce INSEA a jejího výboru, návrhy témat vzdělávacích akcí pro pedagogy, podněty z praxe, diskusní příspěvky.

Poznámka editorky: Redakce si vyhrazuje právo na krácení či jinou úpravu zaslaných příspěvků. Informace průběžně zasílejte na e-mail insea@post.cz.

Sídlo a korespondenční adresa České sekce INSEA, z. s.

Česká sekce INSEA, z. s.
Univerzitní 3–5
779 00 Olomouc
insea@post.cz

LISTY ČESKÉ SEKCE INSEA

Listy České sekce INSEA plní funkci oborového informačního zdroje a jsou diskusním bulletinem členů zapsaného spolku Česká sekce INSEA (International Society for Education through Art / Mezinárodní organizace pro výchovu uměním). Listy původně vycházely v letech 1995–1998 jako neperiodický občasník (bylo vydáno celkem 5 čísel ve čtyřech ročnících) a na tuto tradici navázal v roce 2016 pátý ročník obnoveného periodika. Listy vycházejí dvakrát ročně jako neregistrované periodikum pro potřeby spolku a odborné veřejnosti. Toto číslo vychází 20. 12. 2017.

Vydává Česká sekce INSEA, z. s., Univerzitní 3–5, 779 00 Olomouc

Redakce: Petra Šobáňová, Karin Militká, Václava Zamazalová

Autor grafického návrhu: Jakub Konečný

Sazba: redakce

Korektury: Václava Zamazalová

www.insea.cz

<https://www.facebook.com/ceskasekceINSEA/>